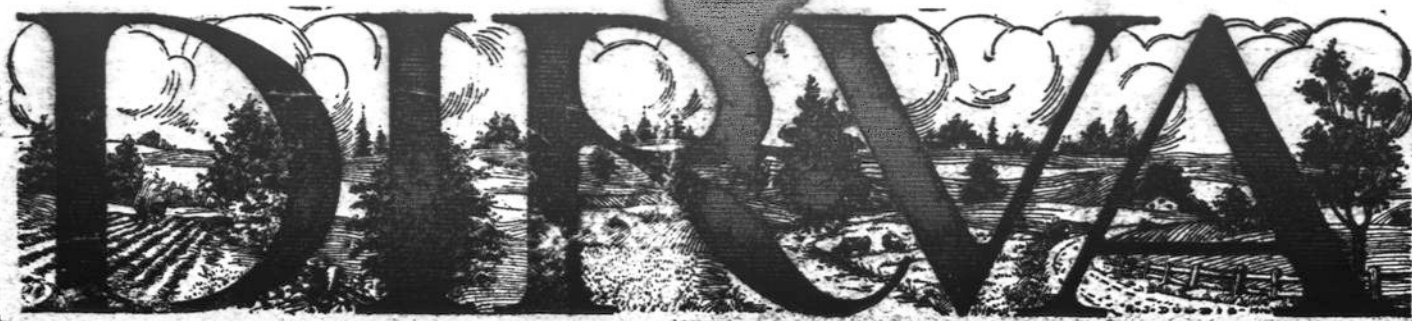

"DIRVA" SAVAITINIS LAIKRAŠTIS
 Lietuvių Spaudos Bendrijos
 A. B. Butkevičius pres. Ig. Sakalauskas Red. Asst.
 Metinis Prenumerata: \$1.50
 Suvenyros Valstijose: \$2.00
 Kitose Viešpatystėse: \$2.00
 Prenumerata apmokama iš vienos. Prenumeratos
 metas skaito nuo dienos užrašymo, ne nuo Naujo Me-
 to. Antrąjį kainą blaškite laišku. Adresuokite:
"DIRVA"
 2004 St. Clair Ave. CLEVELAND, OHIO

"DIRVA" LITHUANIAN WEEKLY (THE FIELD)
 This is the only Lithuanian News Paper in Ohio
 Published Weekly at Cleveland, Ohio by the
Ohio Lithuanian Publishing Co.
 J. S. Jankauskas - Editor, P. A. Sankauskas - Business Mgr.
 Yearly Subscription rates: \$1.50
 In United States: \$2.00
 To Foreign Countries: \$2.00
 Advertising rates on application. Address:
"DIRVA"
 2004 St. Clair Ave. CLEVELAND, OHIO

No. 4.

Cleveland, O., Penktadienis, Sausio (January) 26 d., 1917 m.

Kaina 5c.

Metai II. (Vol. II)

Mušiai Lietuvoje

Rusu pergale ties Smargone

Anglai pamuša Turkus

Nuskandino daug laivų

NEPRIPAŽISTA LENKIJA

NUMIRĘ ADMIROLAS.

Iš Svietur

NUSKANDINO DAUG LAIVŲ.

Buenos Aires. Nuo 12 die
 nos Grudžio iki 17 d. Sau-
 sio, pietiniame Atlante, vokiški laivai, medžiojanti
 talkininkų laivus, paskandi-
 no 20 pirklėbinių laivų, pri-
 klausančių Anglijai, Fran-
 cūzai ir Japonijai. Su lai-
 vais nuskendo ir apie 400
 žmonių, o 270 išgelbėta.
 Skaitlynės žuvusių žmonių
 kaip ir paskandintų laivų,
 yra vienok ne aiškios, nes
 vienur skelbiama daugiau,
 kitur mažiau. Viena japoni-
 skųjų laivų sulaukė vokiš-
 kų jūrėse, ant jo pabėgė
 savo įgulą ir jį pavadinę sa-
 vo vardu, pasinėmė ir tarp
 savųjų, prie medžiojimo ant
 talkininkų laivų, o japonų
 įgulą pristatė prie laivo dar-
 bų. Japonams pasiprieši-
 nus, daug jų sušaudyta. Iš
 Anglijos laivų yra žuvę:
 Dramatist, Rodnowshire
 Minich, Netherby Hall, Mo-
 unt, King George, Georgic
 ir Voltaire. Francūzijos:
 Nontes ir Asmieres. Kitų
 laivų vardai dar nėra žino-
 mi.

PALIKTA TIK SENI IR JAUNI.

Berlynas. Nuo paimtų
 Vokietijos ir Austrijos ne-
 laisvėn Rusijos kareivių, pa-
 tirta, kad toje Galicijos da-
 lyje, kurią rusai yra užėmę,
 vietinių gyventojų nėra vi-
 dutinio amžiaus žmonių,
 tarpe 15 ir 50 metų am-
 žiaus. Palikta tik vaikai iki
 15 metų ir vyrai su mote-
 rimis, senesni negu 50 metų
 amžiaus. Vidutinio amžiaus
 žmonės, abiejų lyčių, Rusi-
 jos valdžios visi išgabenti
 Rusijos gilumon ar Sibi-
 jon, kaip nelaisviai. Ber-
 lynas tikrina, kad Rusija
 tai daro su politišku tikslu,
 bet su kokių tikslu Vokie-
 tija Lietuvos ir Lenkijos
 žmones Vokietijos gilumon
 gabena, nepaaiškina.

NEPRIPAŽISTA LENKIJA.

Varšava (per Berlyno cen-
 zura). Varšavoje, rumuose
 kunigaikščių Krasinskių, at-
 gubavo didelės iškilmės ati-
 darymo Lenkijos karališkos
 rodos, prie kurios buvo vo-

kiškasis Varšavos gubernato-
 rorius Besler su rektorium
 Brudzinskiu. Dalyvavo Voki-
 etijos ir Austrijos atstovai.
 Po griausmingų vokiečių
 prakalbų, duodančių in-
 strukcijas, kaip rodo turi
 darbuotis Vokietijos ir Len-
 kijos laibai ir padėkavonės
 prakalbos, kurią pasakė var-
 dan lenkų visuomenės V.
 Niemojewski, kurs dėkavo-
 ję vokiečiams už Lenkijos
 "išliuosavimą", sudaryta
 roda iš 25 narių, i kurią įei-
 na 12 lenkų, kiti vokiečiai.
 Niemojewski, atidarydamas
 rodos posėdį, pasakė, kad
 pirmučiausi rodos darbu-
 bus sudarymas lenkų kariu-
 menės (o kariumenė vokie-
 čiams dabar labai reikalinga)
 su lenkiškais uniformomis
 ir vėliavomis.

PER 11 DIENŲ, NUSKANDINO 11 LAIVŲ.

Berlynas. Vokietijos ad-
 miralacija išklausė raporto,
 kokį jai pridavė submarin-
 us U-46, kurį ikišiol lai-
 kyta žuvusių Biskaiko įta-
 koje. Pagal šio raporto pa-
 sirodo, kad per 11 dienų,
 vokiški submarinai nuskandi-
 no 11 laivų, priklausiusių
 talkininkams. Vienas iš vo-
 kišųjų submarinų, 23 d.
 Grudžio, nuskandino Vi-
 duržemio jūrėse garlaivį,
 kurs turėjo daugiau 5000
 tonų paimos. Tą laivą lydė-
 jo du talkininkų šarvučiai,
 vienok tie laivą ne apsaugo-
 jo nuo submarino. Vardai
 šitų visų submarinų, nuve-
 kusių tokį pragaistingą da-
 rbą, laikomi slapytbėje.

HINDENBURGAS PLANUOJA TOLIASNĮ KARĘ TESI-MA.

Londonas. Atsiskaius tal-
 kininkams nuo taikos Voki-
 tija jau pradėjo rengtis
 prie toliausio karės tęsimo.
 Žinios skelbia, kad Hinden-
 burgas jau paskelbė Vokie-
 tijos mobilizaciją 1919 me-
 tų naujokų, kurių busia a-
 pie 600,000. Reikalui prie-
 šus bus paskelbta ir civilių
 gyventojų mobilizacija, ku-
 ri galės duoti 2,000,000 vy-

ru. Turint tokias įjegas
 Hindenburgas mano plačiau
 prapleisti karės frontą Eu-
 ropoje.

UŽTVINO UPĘ RENO.

Londonas. Dėl užtvini-
 sios upės Reno, vandenini
 išsiliejus iš upės vagos,

savo priešo rankos neprie-
 mē ir savo nedavė. Kadangi
 rankos nelavimas, tarpe
 augstos kietos žmonių yra
 honoro įžeidimu, kurį gali-
 ma prašinti tik pergale
 dvikovoje (duelius), tad
 Protopovo prieteliai viso-
 kiais būdais įkalbinėjo, iš-

vokiški medžioklės laivai.
 Visi paskaityti nelaisviais
 ir nugabenti i nelaisvių sto-
 vyklas.

ATNAUJINS KATEDRĄ.

Berlynas. "Koelnische Zei-
 tung", skelbia, kad kaize-
 rio kvatierioje lankėsi kar-

padirbo kulkasvaidį, leid-
 ziantį 500 kulku per minutą
 ir jį išsiuntė i laukus, 10 my-
 lių atstume nuo miesto, iš-
 bandyti. Pradėjus šaudyti,
 operatorius neteko kontro-
 lės, reiškia, negalėjo sulai-
 kyti jo veikimą ir kulkas-
 vaidis pasileido i veikmę be

TAIKOS ARENA.

daug vokiškų ir hoiandiškų
 žmonių aplinkybės yra ap-
 deniu užjėtais. Pietinėje da-
 lyje provincijos Limbourg,
 žmonių aplinkybės yra ap-
 verktinos. Didžiausi mies-
 tai, kaip tai Bonn ir Dier-
 ringhausen, visai atskirti
 nuo pasaulio, nes vanduo
 nunešė visus tiltus, geležin-
 kelius, išgriovė susinesimų
 komunikacijas ir paskandi-
 no visus aplinkinius plotus,
 kad nė patiemis išsigelbėti,
 nė pagalbos prisiskauti ne-
 galima.

RUSIJOS PRIEMERAS VOKIETIS.

Vienna. Rusijos priemeru
 likus kunigaikščiui Galici-
 nui, vaikščioja gandas Eu-
 ropoje, kad kunigaikštis
 Galicin gimimu yra vokie-
 tis, gimęs Vokietijoje, Wez-
 badene. Užėmus jam Rusi-
 jos priemero vietą, tvirtai
 tikimasi, kad jis stengsis
 Rusijos valdžią nukreipti
 prie nuomonės, norincios
 užbaigti karę, padarant at-
 skirą taiką su Vokietija ir
 Austrija. Ar tame bus kas
 panašaus, ar ne, nieko ne-
 galima spręsti, nors nėra
 pamato tam tikėti, bet ma-
 tyt, kad teutonams užbaigi-
 mas karės labai rupi.

RENGIASI I DVIKOVĄ.

Petrogradas. Laikė Ka-
 lėdų šventės, svečiuojantės
 Carskoj Seloj Damos at-
 tovam ir kitiems įžymiems
 piliečiams, tarp Damos pir-
 mininko Rodzianko ir vi-
 daus reikalų ministerio Pro-
 topovo įvyko kivrčiai, ku-
 rie perėjo i didelį piktumą.
 Po trumpų argumentų, Pro-
 topovas norėdamas perpra-
 šyti Rodzianką, pasiūlė jam
 savo ranką, bet Rodzianka

saukti Rodzianką i dviko-
 vą.

ŠVEICARIJA GINKLUOJASI.

Geneva. Gandas plačiai
 pasklido, kad Vokietija sa-
 vo kariumenę gabena kas-
 kart arčiau ir arčiau Šveicarijos rubežiaus, kur ma-
 noma sutraukus dideles
 spēkas, veržtis per Šveica-
 riją i Francūziją, kad tokiu
 budu privertus francūzų
 kariumenę pasitraukti iš
 Alzacijos. Šveicarijoji pilnai
 tokiems gandams tikima ir
 todėl šiomis dienomis pra-
 dēta mobilizacija naujų ka-
 reivių, kurie su atsargos
 rezervomis manoma greitai
 pasiūsti link ežerų Kostan-
 zja, per kur gali vokiečiai
 įsiveržti. Šveicarijos vald-
 žios ir gyventojų upas pa-
 kilęs ant tiek, kad rengia-
 masi ginti šalies neutralie-
 tą, iki paskutinųjų.

UŽGRĖBĖ LAIVĄ.

Berlynas. Vokietijos lai-
 vai, medžiojanti talkininkų
 laivus jūrėse, pietiniame
 Atlante sugavo anglišką
 laivą "Yarowdale", plau-
 kiantį iš New Yorko i An-
 gliją. Laivą vokiečiai nusi-
 gabeno i savo portus, nes
 tai buvo jiems riebiu pauk-
 šėiu. "Yarowdale" vežė Ang-
 lijon 600 tonų kviečių gru-
 dų, 2000 tonų miltų, 1,900
 arklių, 117 motorų, 50 auto-
 mobilių, 6,300 skrynų šau-
 tuvams patronų, 30,000 va-
 tų dygliuoto drato, 3,000
 štangų kočeto plieno ir dau-
 gybės mėsos, lašinių ir deš-
 rų. Žmonių ant šito laivo
 buvo 469, iš kurių buvo 103,
 kuriuos šis laivas buvo iš-
 gelbėjęs nuo kitų Anglijos
 laivų, kuriuos paskandino

dinolas Hartman, kurs kai-
 zeriui pridavė popietę sa-
 jaiską, prabėgė apsaugos
 Reimso katedrą, kad ji vi-
 sai nesugriūtų dėl lietaus,
 nplaujančio jos sienas ir vi-
 dujinius itaisymus. Kaize-
 ris davė atsakymą, kad jo
 privalumu yra saugoti visus
 katalikų bažnyčios daiktus
 (tai lauk gero!), o ypač sto-
 vyklas, kaip dailos daiktus.
 Galiaus kaizeris prižadėjo
 Reimso katedrą atnaujinti
 pilnoje cielybėje ir rupintis,
 kad šita katedra netrukus
 būtų pataisyta ir atnaujin-
 ta.

TEUTONŲ GRABAS.

Paryžius. Talkininkų ka-
 riumenės vadai sako, kad
 Rumunija bus tikruoju gra-
 bu Vokietijai ir Austrijai,
 nes čia bus galas jų milita-
 riškojo gyvenimo. Vokietijos
 kariumenės galutinas
 nusilpnėjimas ir suretėji-
 mas, kas pasirodo, dar ne-
 padarius pradžią mušio
 Balkanuose, bus paskutinė-
 mis teutonų konvulsijomis.
 Rumunija, rodo, šiadien yra
 nuterota, bet tai jai bus
 pamokiniu ir parodymu
 jos klaidų, kurias ji papildė
 pirmias karėn išėjimo, ne-
 klausydama Rusijos ir Fran-
 cūzijos patarimų, o ir ka-
 rėn išėjus, padarė keliatą
 klaidų, pradėdama mušius
 ne pagal Rusijos ir Francū-
 zijos planų. Bet teutonų
 pražuvimas, užgydys visas
 Rumunijos žaizdas.

KULKASVAIDIS BE KONTROLES.

Hartford, Conn. Čia bu-
 vo atsitikimas, kurs labai
 retai gali atsitikti. Firma
 Colt Patent Fire Arms Co.,

jokio rubežiaus. Kulkasvai-
 dis likęs nekontroliuojamu,
 išėjo į laukus, kur pradėjo
 šaudyti, net kol šuvis išbai-
 gė. Firmos valdininkai ne-
 moka išaiškinti tokios kul-
 kasvaidžio sauvalos šuvis
 sunaikino daug ukininkų
 triobų, o triobas gazo kom-
 panijos, beveik i pusę suar-
 dė.

Vėliausios Žinios.

Ekspliozija amunicijos fa-
 brike. Londono priemiesty-
 je Eastend ištiko baisi eks-
 pliozija amunicijos fabrike.
 Ekspliozija sugriovė fabri-
 ką, kurio vietoje liko tik
 200 jardų plati duobė. 69
 darbininkai užmūsta, 328
 sužeista. Platesnių žinių
 cenzura neperleidžia.

Dumos susirinkimas ati-
 dėtas. Rusijos priemeris
 Galicin atidėjo Dumos susi-
 rinkimą, kuriam laikas dar
 nepaskirtas. Galicin sako,
 kad Dumos susirinkimas ga-
 li pabloginti valdžios reika-
 lus, kurie šiadien yra labai
 įtempti.

Mušis šiaurės jūrėse. Šiau-
 rės jūrėse, prie Holandijos
 pakrančių įvyko mušis Ang-
 lijos mušių laivų su Vokie-
 tijos povandeninėmis valti-
 mis. Zuvo Anglijos vienas
 laivas ir 47 žmonės. Vokie-
 tijos zuvo 7 valtis. Plates-
 nių žinių dar nėra.

Rusai sumušti Lietuvoje.
 Nesiliaujančiais atakais, vo-
 kiečiai apveikė rusus neto-
 li nuo Ilukštos, kur 1,500
 rusų kliuvo vokiečių nelai-
 svėn.

KARĖ

RUSŲ PERGALĖ TIES SMARGONE.

Petrogradas. Ties Sasna-
 vičiais, i pietus nuo Smargonės (Lietuvoj) vienas rusų
 patroles skyrius, įsiveržė i
 vokiečių apkasus ir susirė-
 mime, durtuvais išbadė vi-
 sus ten buvusius vokiečius
 ir minomis apkasus sugrio-
 vė. I vakarus nuo Smedri-
 ninkų, rusų špiegai suradė
 vokiečių slaptas pozicijas,
 kurias rusų artilerijos ug-
 nis sunaikino, nepalikant
 jų ženklų. Vokiečiai gynė-
 si šaudydami tik šautuvais,
 pasitraukdami link stoties
 geležinkelio Kiselino—Blo-
 na. Prie upės Bistrica, ties
 kaimeliu Krička, buris vo-
 kiečių šliaužė prisiliaužė
 arčiau rusų pozicijų, many-
 dami pakelti ataką, bet ru-
 sų kulkasvaidis ir keli ka-
 nuolių šuviai juos taip pa-
 vaišino, kad kurie gyvi liko,
 gelbėjosi bėgimu. Paliko net
 ginklus mušio vietoje.

TEUTONAMS PAVOJUS.

Londonas. Iš visų pusių
 pareina gandai, kad teuto-
 nams grėsia Rumunijoj pa-
 vojus. Dujokus užtvino in-
 kerta teutonams, ir taip jau
 pertoli nuėjusiems, apsisau-
 gojimo kelius, o rusai ir ru-
 munai kasdien skėčia savo
 frontus ir žengia pirmyn.
 Kur ištinka mušiai, mušius
 visur pralaimi, net rumunai
 jau darosi ne įveikiamais.
 Pagelba teutonams nepri-
 duodama jau taip greitai,
 kaip buvo pirmiau, nes vie-
 na, labai toli, antra, pagel-
 bą jau ir imti nėra iškur,
 nes žmonių truksta, o tre-
 čia, blogi orai: pusnys, tva-
 nai ir tam panašiai.

ZUVO DAUG AUSTRŲ.

Rymas. Pietinėje pusėj
 kalno Piccolo Lapazumi,
 austrai užtaisė minas, kad
 su jų pagelba, nugriauti
 kalno dalį, padaryti italams
 nuostolius. Italams vienok,
 sužinojus apie sau užtaisytas
 kilpas, jie prasišalino.
 Ekspliozija buvo didelė, bet
 italams ji nuostolių nepada-
 rė, tik gyvais palaidojo dau-
 gybę austrų kareivių, uo-
 lose pasislėpusių nuo eks-
 pliozijos.

RUSAI ATSIEMĖ VADENI.

Petrogradas. Rusų ka-
 riumenė šturmu atėmė nuo
 teutonų miestelį Vadeni, 10
 verstų i pietvakarius nuo
 Galač. Teutonai gavę pasti-
 rinimų, mėgino Vadeni at-
 siimti, bet tuomi rusus tik
 suerzino, nes šie leidosi vi-
 su smarkumu ant teutonų
 ir tie turėjo bėgti. Rusai
 pridurmu priešus nusivijo i
 jų apkasus, i kuriuos patis
 įsiveržė, bet po valandos tu-
 rėjo pasitraukti atgal. Su-
 laukus nakties, vokiečiai su

glauštomis eilėmis pradėjo slinkti rusų pozicijų link, bet prie upės Rinnik, rusai juos gerai pavaišino ir privertė pasitraukti.

MUSIS TIES SMARGONE.

Berlynas. Po užsėtos artilerijos imtynės, rusai pakėlė eilę atakų ant vokiečių pozicijų į pietus nuo Smargonės (Vilniaus gubernijos), bet tas jiems nenusisekė, nes turėjo trauktis atgal su savais nuostoliais. Vienoj vietoj rusai buvo įsilaufę į vokiečių apkasus, bet po valandos mušio juos iš ten išvyta. Mušio laukus nuklota rusų lavonais. Nakties sulaukus, rusai išnaujo atakavo vokiečių pozicijas, bet nieko nelaimėjus, tapo atmušti su lengvais nuostoliais.

MUSIAI PRIE VERDUNO.

Paryžius. Į šiaurios nuo Somme, francūzų artilerijos ugnis išvaikė pulkus vokiečių, besitartinančius prie kalno St. Quentin. Ant dešinio kranto upės Mozi, abiejų pusių artilerija turėjo susirėmimų, net iki Vacherauville ir Chambrelles, Caurieres giriose. Sommes apygardoje, francūzai nesitiktai užpuolė vokiečių linijas ir jas iškritdyta. Atmušta vokiečius aplinkėse Lassigni, kur vokiečiai būtinai norėjo įsiveržti į francūzų apkasus, ties Canni — sur Matz. Čia daug vokiečių kluvo francūzų nelaisvėn.

ANGLAI APVEIKĖ VOKIEČIUS.

Londonas. Anglai turėjo gerų pasisėkimų, kad išvengtų bombomis suardė vokiečių požemines galerijas, pilnas vokiškųjų kareivių. Čia daug vokiečių žuvo, o gyvais like, veik visi kluvo anglių nelaisvėn. Sekančią naktį, anglams pasisekė įsiveržti į vokiečių apkasus šiaurios nuo Neuve Chapelle. Vokiečių artilerija buvo pilname veikime aplinkėse Rancourt, Serre, ir prie Ypress. Anglai pasekmingai bombardavo vokiečių pozicijas St. Pierre ir Vaats giriose, teipgi aplinkėse Gommecourt, Arras ir Armentieres kalvose.

ANGLAI LAIMĖJO MIZOPOTAMIJOJ.

Londonas. Anglai išvarė visą turkų liniją prie upės Tigris, į rytus nuo Kut-el-Amara. Anglams teko daug turkų nelaisvių, biskis karinės medegos ir visa apkasų sistema, ilgume 2,500 jardų, kurių gilumas siekia 1,100 jardų. Anglų kariūmenė vejasi turkus ir į pietus nuo Kut-el-Amara.

RUSAI ATMUŠA TEUTONUS.

Petrogradas. Rusų artilerijos ugnis atmušė teutonus, kurie stengėsi pareiti į ataką ties Baras, arti Lamuntelu kalnu. Vokiečių besistengimas apveikti rusus eksploatuojančiomis kulkomis ties Rakotič, irgi nuėjo niekais. Rusų patrole persikėlė per upę Putno ties Oleseči, netoli nuo Fočan ir sunaikino ten vokiečių stovyklą, kur dauguma besiginančių vokiečių, išbadyta durtuvais.

VEIKIMAI GALICIJOS.

Petrogradas. Kovlo aplinkėse, rusų artilerija, svarbiausiose punktuose, nugalėjo teutonų besistengimus pakelti ofensyvą. Rusų taikūs šuviai išnaikino prieš apkasus. Prie upės Narajuvka, vokiečiai kiek apgadino rusų apkasus, bet užtai rusų skyrius ties Stanislavovu, užpuolė vokiečių sargybą, kurių dauguma išbadyta durtuvais, o gyvais like, paimta nelaisvėn.

Iš Amerikos

KALVINAMAS VAGYSTĖJE.

Kansas City, Mo. Čia tapo areštuotas H. G. Webb, jaunas medicinos studentas, kurs yra kalvinamu apilėšime Baltimore & Ohio geležinkelio bėgančio ekspresinio trukio, kurs 1915 m. buvo apilėštas, Doddridge pavietė, West Virginija valstijoje. Aname apilėšime minėto trukio, plėšikai paglemė pačto ir ekspreso stutinius, su kuriais buvo \$100,000 gyvais pinigais. Už plėšikų sugavimą, geležinkelio kompanija siūlė atlyginimo \$1000. Webb atkeliavo į Kansas City iš Louisvile prieš tris mėnesius ir čia įstojo į kolegiją. Susekta jis detektivių, susirašinėjime laiskais, su plėšikais. Nuo dalyvavimo plėšikų gaujoje, jis nesigina.

NELAIMINGOS VESTUVES.

Binghamton, N. Y. 30 metų nuo čia, miestelyje Hartford, Pa. Odd Fellows salėje atsibuvo vestuvių vakaro pokilis. Svečiams įsilinksmius, kuomet šokiškai sukosi lyg užburtame rate, nutruko šniuras, ant kurio kabojo karsinu žibinama lempa ir lempa nupuolė žemėn. Pasiliejęs karasinui, ugnis prisigriebė prie šokių drabužių ir tie užsidegė. Svečiams besiginant mergaičių ir moterų drabužius, pradėjo degti salės grindis, kas pagimdė tarpe susirinkusių svečių paniką. Besiveržiant laukan, apie 50 žmonių sumindžiota, keli net turės mirti.

\$20,000 NUMIRELĖS RANKOJ.

Mansfield, Ohio. Marė Beal — Hess, 72 metų amžiaus, kuri gyvena vieno sau neturtingame namelyje, per savaitę laiko nepasirodė. Kaimynai davė žinją policijai, kuri atėjęs išlaužė namelio duris ir senukę rado kedėje negyvą. Kairėje rankoje ji laikė telefono tauką, o dešinėje, drūčiai sugniaužusi laikė bankos abligais ir popieriniais pinigais \$20,000. Manoma, kad ji jau sdama savo gyvenimo galą, bandė ką nors telefonu prisiskauti ir atiduoti savo turą, bet nesuspėjo. Giminių ji jokių neturėjo.

UŽSIMANĖ TĖVO.

Lorain, Ohio. Tula neturtinga moteris, M. Moore, parašė registruotą laišką miesto majorui, kuriame prašo padėti jai surasti "daugiau vyrą, turintį 60 ar daugiau metų", kurs apsiimtų jai būti tėvu. Kandidatas turi būti francūzas ar anglas ir turi būti turtingas nemažiau kaip \$10,000, ar daugiau. Majoras tą lai-

šką perdavė detektivių biurui, kurie tēmija tėvo pagėdaujančią moterį, kad su ja neatsitiktų kas blogo, nes manoma, kad ji kvailioja.

ATSAUKIA KARIUMENĖ.

Washington, D. C. Ikišiol buvusi Mexikoj Suvienujų Valstijų kariūmenė, kuri stovėjo Chihuahua ir Columbo apygardoje, šiomis dienomis tampa atsaukta į Suvienujų Valstijas. Iš Washingtono pasiūsta prisakymas generolui Pershingui, kad bėgyje 72 valandų apleistų savo stovyklą. Provizija ir kitokios reikmenys, kurios buvo ant kelio, siunčiamos kariūmeni, tapo sulaikytos. Stovyklų logeriai yra jau ardami ir kraujami į vežimus. Vietą Suvienujų Valstijų kariūmenės užims Carranzos kariūmenė. Taigi pasirodė, kad Suvienujų Valstijų noras sugauti Villą ir įvesti Mexikoj tvarką, buvo tikras fiasko, nes veikalas pasirodė neteip lengvu, kaip galima buvo apie jį manyti.

PELNĖ 110,000 DOLERIŲ.

New York, N. Y. Areštuotą tulą F. D. Strabelą, buvusį perdėtinį vieno automobilio fabriko, kaip kalvinamą deginime automobilių. Jis per du metus sudėgino 60 brangesnių automobilių, kurių nusipirkęs vieną, apsaugojo keliose asekuracijos kompanijose, paskui sudėgino ir pirkdavo kitą, su kuriom pasielgė panašiai. Teip jis uždariaudamas, per du metus uždirbo \$110,000. Bet areštavus, pasirodė, kad iš teip didelio uždario, lengvai pelnytų, neturi nė cento pinigų, nes visa uždarytą parduotuvą su mergomis, kalvinamais Strabla, teisme pripažino ir bus patrauktas į baudos teismą, už apgauliojimą apsaugos kompanijų.

ARESTAVO NUŽIURĖTUS DINAMITAVIME.

San Francisco, Cal. Distrikto prokuratorius išdavė varantą, areštavimui žinomo anarchisto A. Berkmano, mergaitės E. Fitzgerald ir R. Minero. Visi jie yra nužurėtais sukalbyje pasikėsinimo ant gyvasties gubernatoriaus H. Johnsono, teip pat išdinamitavimo miesto kapitulatos. Kalvinami teipgi dirbime bombų, kuriuos turėjo būti mestos gatvėse, einant kariškoms pavidoms miesto gatvėms. Po ištyrimui bus užvestas teismas išnagrinėjimui dalykų tikrumo ir tada, jei kalvinamieji bus susekti tikrai kaltais, bus pasmerkti.

LAUKIAMA VĖL SUBMARINO.

New London, Conn. Čia staiga paplito žinios, kad į prielauką artinasi antru kartu, o Amerikon jau trečiu, vokiškasis submarinas "Deutschland", kurio galima tikėtis čia bile dieną pasirodant. Šiuom kartu su sykiu ir kitas vokiškasis submarinas, irgi tavorinis. Šių paskalbų teisingumui daugelis abejoja, bet, kad tas žinias leidžia vokiečiai, tad gali būti dalis teisybės; pirmaisiais dviem sykais, pirm atnėrimo "Deutschland" į Baltimorės ir New

Londono prielaukas, vokiečiai irgi apie tai šnekėjo, ir vėliaus pasirodė, kad jie žinojo ką šneka, nes submarinas, nors ir vėliau, visgi atnėrė.

NUMIRĖ ADMIROLAS.

Washington, D. C. Numirė Suvienujų Valstijų laivyno buvęs admirolas G. Da-way, kurs buvo pagarsėjęs laike Suvienujų Valstijų karės su Ispanija, po Manila, 1896 m. Laidotuvėse dalyvavo prezidentas Wilsonas, teipgi augščiausio teismo, gabinetu ir senato nariai, kur prisidėjo ir kelios dešimtys tukstančių kareivių ir jurininkų. Prie laidotuvių nebuvo prakalbų, nes velionis to reikalavo, prieš numiriant. Leidžiant grabą į duobę, kareiviai iššovė tris salvas. Lydint lavoną, visos įstaigos ir pramonės buvo uždarytos. Palaidota ji 20 d. Sausio, Arlington National kapuose.

NELAIMĖ ANT KRYŽKELIO.

Rockford, Ill. Ant gatvekario, bėgančio S. Main gatve, skersai geležinkelio Illinois Central, užbėgo tavorinis trukis. Tarpe gatvekario pasazierių ištiko panika, tik laimė, kad nedaug jų ten buvo, bet ir iš jų pačių vos vienas spėjo išsokti laukan, o kiti visi, su gatvekariu trukio nustumti 30 pėdų žemyn, į Kent upelį, kur puldamas gatvekariu susidaužė į skeveldras. Iš važiuosiu pasazierių tris moters užmušta ir tris sužeista, apart tų, gatvekario konduktorių ir motormonas.

PREZIDENTAS NUPEIKĖ SMALDĄ.

Washington, D. C. Prezidentas Wilsonas turėjo konvenciją, kurią sudarė keilolika įžymiesnių anglišku Amerikos laikraštininkų, kurioje prezidentas išsireiškė nepasiganėdinimą tulais laikraščiais ir davė jiems papeikimą už tai, kad tie be jokios sąžinės iškraipė ir neteisėingai perdėjo nekuriuos punktus jo notos, pasiūstos kariaujančioms Europos viešpatystėms, kviečiant jas prie taikos, prie karės užbaigimo. Prezidentas sako, kad toki laikraščių netaktiškumai, apsilenkimai su teisybe ir dalykų tikrumu, labai greitai gali sukelti šalyje maištus. Galiausiai prezidentas pasakė, kad toki neteisėingi laikraščių pasielgimai su jo nota, nesulaikys jį nuo tolesnio veikimo ir tarpininkavimo taikos dėlei.

DĖLEI AMBASADORIAUS PLEPALŲ.

Washington, D. C. Tarpe augstųjų valdininkų, su kuriais skaitosi ir prezidentas, kilo nepasiganėdinimas Suvienujų Valstijų ambasadorium, J. W. Gerrardu, Berlyne, kurs ten laike vieno pokilio, Vokietijos didikams laikydamas savo prakalbą, išsiplėpėjo, kad nuo pat pradžios šiandieninės karės, niekad nėra buvę tokių gerų prietikių, koki šiandien yra. Toki ambasadoriaus plepalai čia skaitomi įžeidimu šalies garbės, kadangi Suvienuytos Valstijos dar nėra užbaigusios kivirčus su Vokietija, už šias submarinų sauvaiavimą ir laužymą Suv. Valstijų neutralieto.

Pareikalauta nuo ambasadoriaus Gerrardo pasiaiškinimo.

APKALTINTAS LIETUVIS.

Rockford, Ill. "Register Gazette" skelbia, kad vietos advokatas B. J. Knight, apripino kaučiją už lietuvi Antaną Venkų, kurs yra kaltinamas papildyme žmogžudystės, Winnebago pavieto ukėse. Venckus buvo areštuotas ir tyrinėjimuose rastas kaltu baudos nuo 1 iki 14 metų kalėjimo. Po tyrinėjimų buvo išgabentas į Jolieto kalėjimą, iš kur dabar paleistas, kaučiją užstačius, iki teismui. Teismas atsibus Balandžio mėnesyje, kuomet susirinks "džiuri" teisėjai.

NUPUOLĖ 143 PĖDAS ŽEMYN, Į UPĖ.

New York, N. Y. Nekasdien pasitaiko toki nelaimingi, atsitikimai, kokių venas pasitaikė šiomis dienoms ant Williamsburgo tilto, tarp New Yorko ir Brooklyno, kuomet G. Kitger važiavo šiuom tiltu, veddamas vežimą medinių išdirbinių. Priešai vežimą, priešingon pusėn ėjo šniokšdamas, didelis automobilis, kurio pasibaide Kitgero vežimo arkliai, šoko į šalį ir vežimą apvertė. Vežimui virstant, Kitzeris nupuolė nuo savo sėdynės ir, kad tas visas buvo prie pat tilto krašto, tai nebuvo kur užsilaikyti, todėl nupuolė tiesiog į upę, kuri yra 143 pėdas žemiau tilto. Su pagelba atplaukė laivas Standard Oil kompanijos ir nelaimingą išgelbėjo. Nuvežus jį į Williamsburgo ligonbutį, daktarai mano, kad gyvens.

IVAIRIOS ŽINIOS

Haga, Holandija. Vokiečių agentai atvykę Hagon rengia priruošimą Vokietijos delegacijai, kuri ne užilgo žada atvykti. Jiems renkama vieta ir patogiausias viešbutis apsigosti.

Londonas, Anglija. Vokiečių submarinas nuskandino du anglių garlaivius "Oransay" ir "Meriddio".

Washington, D. C. Filipinų salų gubernatorių Henderson S. Martin, rezignavo.

Berlynas, Vokietija. Pa rucninkas vokiečių zepelinistų korpuso G. Leffors, kurs už atsižymėjimą gavo augščiausią dovaną "Pour la merite", tapo užmuštas vakarų fronte. Turėjo 19 metų.

New York, N. Y. Red Star linijos garlaivis "Lapland" atvežė 126 pasazierius, kuriuos išgelbėjo nuo skėstančio Rusijos laivo "Kursk". Tas laivas Skotijos pakrantėse užėjo ant minos.

Montreal, Kanada. Yra sumanymas, kad pašauti kariūmenės visus nevedusius vyrus, nuo 18 iki 45 metų amžiaus.

Amsterdamas, Holandija. Generolas Bissing, Belgijos gubernatorių, pavojingai serga uždegimu plaušėjęs kur Klumpakoji surėžia, o kitaip, tai nė žings-

Sužiedotiniai

(Tąsa)

buti vienas iš dviejų: arba jie yra dvasioje nuskurdę, arba iš to turi sau ypatingą naudą. Teisybė, mūsų jaunimas yra skopus ir nuo jų pinigų yra sunku išgauti labdaringiems tikslams, jei bent su pasilinksminimu pagalba nuo jų ką galima gauti. Vienok, juk yra švaresnių pasilinksminimų!

— Na, o apie kokius tu misliji?

— Tuojau tau pasakysiu, ot, kad ir apie mus pačius. Vieton eiti į tą balių, reikėjo tris dolerius pasiųsti į Lietuvos Gelbėjimo Fondą, tai būtų buvęs trigubas nauda, o su likusiais dviem doleriais reikėjo ateiti pas mane. Aš kaip tik turėjau norą eiti į teatrą, kuriame C. L. T. Ch. kuopelė statė ant scenos "J. S". Ten butume abudu praleidę laiką, pasigėrėję lošimu ir dar Lietuvos baduoliams būtų atlikę. O dabar, ir pinigų daug praleidai, ir sveikatai užkeikiai, dargi net savo kaimynui ir zubus sumušiai, man gėdą padariai. Juk ir tavo, ir mano tėvai rašė, kad jie Rusijoj kenčia didelių vargą ir skurdą, o tu lyg juos išjuokdamas, šoki, girtuokliauji, mušiesi!... Gėdą tau, gėdą!...

— Labai išmintingai tu čia šiadien kalbi, lyg iš knygos skaitai, arba lyg prabašius iš sakyklos, kad pasakojai. Bet man stebėtina, kad visi teip daro... Kaip tai gali būti?...

— Klausyk, Jurgi! Tie visi, kurie su tavim sykiu šoko, girtuokliavo ir tave didvyriu norėjo padaryti, galvoj turėjo tiek proto, kaip ir tu, kuomet tą vyrą mušiai. Jeigu nori būti mano sužiedotinis ir vėliau, vyrų, tai sakau tau tiesiog, nesilankyk į tokius balius daugiau! Jeigu kitą kartą padarysi ką panašaus, aš tavęs daugiau nenorėsiu matyti. Dargi ant rytojaus, laike pamaldų bažnyčioje, miega lyg gyvulys... Iš vieno blogumo į kitą!...

Eik į perstatymus — teatrą, eik į koncertą, bet neik į tokius niekšiškus balius, kuriuose girtuokliuojama ir dar susipešti prisieina!

— Magdute!

— Ką gi, Jurguti?

— Ar dar tu mane myli?

— O kaipgi! Iš visos dušios ir iš visos širdies. Įklaidas įpulti, tai juk žmonių paprastas nupuolimas, bet didvyriškum yra iš jų prisikelti. Teip, tas yra didvyrius, kurs pasiiluosuoja iš žmoniškų silpnųjų ir klaidų, tad ir tu stengkis iš jų pasiiluosuoti.

— Gerai, Magdute, pasistengsiu!

— Man gėdą būtų, kad mano sužiedotinis, girtas, tremptų ant galvų savo alkanų tėvų, muštųsi su savo kaimynu... Jau aš apie tai buvau biskį girdėjęs, nes žmonės man išmėtinėjo, bet aš nieko ne atsakiau, tik kamputyje susiglaudus biskį paverčiau...

— Na, na! Tik jau nesiurpink teip daug! Neišiu daugiau į joki balių ir nešoksiu, jei bent Lietuva liktųsi neprigulminga ir laisva, tai iš džiaugsmo, nulaupėjęs kur Klumpakoji surėžia, o kitaip, tai nė žings-

nio! Magdute, o kada rengsimės prie sutuoktinių?

— Tai nuo tavęs priklauso. Tik aš dar norėjau tavęs paklausti, prie kokios lietuvių draugijos tu priklausai?

— Draugijos? O kam tai reikalinga?! Juk Lietuvoj, nė tavo, nė mano tėvas nepriklausė prie jokios draugijos, o dėlto gyvena kaip ir visi, tai ir mes teip gyvenime.

— Teip, gyvensime, teip kaip mus tėvai gyveno, bet ne čia, Amerikoje. Kaip Lietuvoj žmogus suseraga, tai jis turi stubelę, sklypelį žemės, arklį, karvę, javų, daržovių, miltų ir duonos šmotelį, iš savo augintų javų, turėjęs tėvą, gimines, pažįstamus, su kuriais jau nuo seniai gyvenai. Tad jie visi, kad ir nieko neturint, apgina nuo bado, vargo ir skurdo, laike ligos. Bet čia! Čia viską reikia pirkti, ir stubelę, ir duoną, ir mažiausią daiktėlį, kokius Lietuvoj galima buvo gauti dykai. Čia kada dirbi ištisas dienas, tai tau už tai užmoka, bet gavęs užmokestį, kaip apmokai visas pragyvenimo išlaidas, tai arba lieka kiek, arba visai nieko. Taigi pamislyk, kas gali atsitikti su tokiu darbininku, su jo šeima, kuomet jis gali netekti darbo, apsigirti ir galiausiai numirti.

— Aš apie tokius dalykus niekad nebuvau mislijęs.

— Neturiu tą už blogą! Nebuvai dar šeimynos palaikytoj, tad apie šeimynos likimą ir galėję nieko nemislyti. Bet dabar apie tai turi pamislyti, kad ateinančioji mūsų šeimyna būtų apsaugota. Turi prisirašyti į draugystę ir kitiems nešti pagalbą, tad reikaliu prisijeičius, kiti tokią pagalbą neš mum ir neduos mums prapult.

— Na, duok vištai laiką, tai ji reikalauja kitos. Juk tai yra kaštai! Jiešakai mannyje pačių blogiausių dalykų, lyg neapkęsdama mėsės.

— Jurguti, nezurzek! Aš tave myliu ir ne dėl neapykantos tau dalykus aiškinu. Nenoriu vėliau rugoti, nes dabar yra proga toms rugėnėms kelią užkirsti.

— Taigi, taigi! Gal bus šeimynos, gal aš busiu tėvu... Iš sumislytu tu man, klausiti: "prie kokios draugystės priklausai?" — O prie kokios aš galiu priklausyti?

— Prie Susivienijimo Lietuvių Amerikoje. Aš ten priklausau ir noriu, kad ir tu, Jurguti, ten priklausytum.

— Nu jau, gerai. Prisirašysiu, po šliubui.

— Ką, po šliubui? Aš noriu, kad tuojau prisirašytum ir tai man matant.

— O kaip tai?!

— O tai teip: Aš nueisiu pas kuopos sekretorių, paminisi aplikaciją ir jo paklausiu, kokia kuopa ten pas jus yra. Man tas nebus sunku, nes sekretorius yra netoli nuo manęs. Su aplikacija atvažiuosiu pas tave, nueisime pas anos kuopos sekretorių ir ten išpildę aplikaciją, prisirašysime tave.

Ar bus teip gerai?

— Nu, ką darysi! Pajausiu teip, kad tu nori.

DARBAS IR PRAMONĖ

Iš Lietuvos Gyvenimo

Federalistinės rezervos skyrius vadinamas provokatoriumu. Gana įtekingas Londono laikraštis "Times", kalbėdamas apie Suvenytų Valstijų federalistą rezervos skyrių, mato jį pergaletoju vokiečių įtekingumui. Londono finansinėse įstaigose, Suvenytų Valstijų federalistinio rezervos skyriaus nuomonė sutiko priėmimą gana šaltai, vienok tarpe Anglijos didesnių pirklių pasilieka viltis, kad tarp Suvenytų Valstijų ir Anglijos jokių nesutarimų nebus ir toliau reikalai bus vedami tarpe šių dviejų viešpatysčių, normaliai.

Pageidauti paskola turėjo siekti milijardą dolerių. Paskola, kokios Anglija įsiskolijo 90 dienų, kurią būtų užstatyta abligais, turėjo siekti vieną milijardą dolerių, Suvenytų Valstijų pinigais. Vienok Washingtono tikimasi, kad šitos paskolos įsiskolijimas, Anglijos Suvenytose Valstijose, nebus pageidautas pasekmes. Apskaičiuota yra, kad Europos viešpatysčių, Suvenytose Valstijose užstatytų abligais, sulys 1 d. Lapkričio 1916 m., tų abligų vertė siektų \$1,627,000,000. Ilgiausias terminas tose paskolose yra 5 metams paskirtas, o trumpiausias, 90 dienų. Nuo pirmos d. Lapkričio iki šiandien Europos skolos Suvenytose Valstijose pasididino ir šiandien jos jau siekia du milijardus.

Negavimas paskolos pasakubins karės užbaigimą. Amerikos finansistai mano, kad Suvenytų Valstijų valdžios įsikišimas į paskolų reikalus, dideliai prisidės prie pagerinimo šios šalies finansų stovio. Ir toks valdžios įsikišimas, manoma, netik daug prigelbės šiai šaliai, bet ir paskubins užbaigimą karės Europoje.

Karės akcijos pirmiausia nupulė. Pasitikint, kad Europos kariaujančios viešpatysčių jokių būdu negalės greitai susitaikyti, Amerikos pramonėje apsirėškė didelė daugybė parduodamų kariškojo izdo akcijų. Pasigirdus žinioms, jog Vokietija pageidauja taikos, vertė visų tų akcijų žymiai nupulė, kas pagimdė daugelyje vietų tokį krohą, kokį galima atminti tik nuo 1907 m., koks buvo apsirėškęs New Yorko biržoje. Akcijos puolė prekėje žemyn, kasdien, kad panašaus atsitikimo niekas neatsimena, kad kuomet nors pirmiau kas panašaus būtų buvę. Vario, plieno ir naftos pramonėje akcijos irgi labai nupulė.

Geležinkelių akcijos pasiūlyko normalizacijai stovyje. Kuomet įvairiose pramonės šakose siautė krizis ir akcijų vertė puolė žemyn, tuomet patim laiką, geležinkelių akcijos savo vertėje stovėjo ant vietos, o kaip Illinois Central ir Rock Island geležinkeliai dar net pabrangino savo akcijas. Plieno liejyklos, nors turi užsakymų daug, kurių išpildymui pilnai imsi ištisi 1917 metai,

vienok jų akcijos labai žymiai nupulė. Firmos United States Steel Co akcijos nukentė bene daugiausia, nes bėgė vienos dienos, nupulė 6¼ nuošimčiu, o sulys 14 d. Gruodžio pereinamųjų metų, palyginus augščiausia kursą šitų akcijų, stovėjo žemiau ant 17 laipsnių. Šita firma savo akcijų kurse nukentė daugiau negu firma Bethlehem Steel Co., kuri dirbo karės reikmenis Europai. Vario kasyklos nupulė 5¼ laipsniais. Lokomotivų fabrikų akcijų kursas nupulė ant 7¼ laipsnių. Tas pats palietė firmas ir American Sugar, American Beet Sugar & Cane, kurių kursas buvo pradėjęs augti nepaprastu smarkumu. Alkoholio dirbimo firmos irgi turėjo didelius nuostolius, ypač Mercantile Marine Co.

Bankų atsargumas sulaukė paniką. Valdininkai bankų, kurie prieš porą savaičių padarė sutartį, kad stovėtų nuošaliai nuo spartaus prekės kilimo akcijų, pasirodė kaip tik į laiką su savo sumanymais. Šitos bankos jau nuo seniai reikalavo, kad gvarancija už parduodamas akcijas būtų kur kas didesnė, negu jų tuomaikinis kursas. Tokia bankų sistema pasirodė labai praktiška 14 d. Gruodžio, pereinamųjų metų. Užviešpatavo tendencija ir krizis apstovėjo, kuomet J. P. Morganas išvaziavo į Washingtoną, kad tikrai sužinoti apie taiką. Nuo Anglijos ambasadoriaus, nes Morganas jokių būdu nenorėjo įtikėti, kad pagal vokiečių paduotas išlygas galėtų tartininkai taisyti.

DARBŲ DIRVA

— New York, N. Y. 35,000 kraucių, kurie 13 d. Gruodžio išėjo į straiką, reikalaujant pakėlimo algų ir sutrumpinimo dienos darbo valandų, sugrįžo prie darbo; išlygų sutaikymui paskirta komitetas iš darbininkų ir darbdavių pusės.

— Allentown, Pa. Fabriko Lehigh Star Bedding Co. darbininkai savo užveždams pasiūlė dvi propozicijas: straikas, ar pagerinimas darbininkų sąlygų ir pakėlimas darbininkams algų. Atsakymo dar nėra.

— Columbus, Ohio. Miesto valdyba paskelbė visiems darbininkams, dirbantiems prie miesto darbu, kad pakeliama algos 25c į dieną.

— Oakland, Cal. Mėsininkai unijistai, susitaikė su darbdaviais, kurie pasirašė unijos darbininkų kontraktą, sulys kurio, mėsininkai subatomis dirbs tik iki 7:15 vakare.

— Kenosha, Wis. 275 darbininkai firmos "Harry Lawler Ice Co." išėjo į straiką, reikalaujant pakėlimo algų ir sutrumpinimo darbo valandų. Į straikuojančių vietą kompanija priėmė straiklaužius. Fabriką kasdien kas padegė. Gaisras padarė nuostolių už \$50,000.

LIETUVOJ.

Vilnius. Rugsėjo mėnesio miesto beturčių globa 3656 kareivių moterims išmokėjo 29,730 markių pašelpos. Beto joms išdalino dar 49440 duonzenklių vertės 31000 markių. Dabar kareivių moterims mokės po tris markes į mėnesį, gi kiekvienai šiaip šeimos ypatai po markę. Duos teipgi ir duonzenklių dykai.

Paliepiamųjų laiškas atkreipia dėmesį į paliepiamą, sulys kurio prie šiaip žmonių vežimų turi būti pritaistos lentelės su savininkų vardais-pavardėmis. Lentelėse turi būti lotyniškais raidėmis aiškiai įrašytas pavardės eilutėje vežimo savininko vardas, pavardė, antroje, gyvenamoji vieta, trečioje kurio apskritys. Lentelė reikia prisegti kairėje vežimo pusėje, gerai matomoje vietoje. Nepildančius šitų įsakymų baus pinigų bauda iki 100 markių arba lengvu kalėjimo iki dviejų savaičių.

Rugsėjo mėn. 14 dieną buvo paskelbta, jog Vilniaus miesto gyventojai privalo suskolinėti miestui milijoną rublių. Už paskolintus miestui pinigus bus mokama nuošimčiai ir paskola gražins. Dabar prisirašymą prie tos paskolos atidėta iki Lapkričio 15 dienos. Bet daugiau jau neatidėlios.

Vilniaus miesto viršininkas įsakė, kad visi Vilniaus miesto gyventojai vyrai nuo 17 iki 60 metų amžiaus nuo 10 iki 14 dienos Lapkričio privalo nueiti prie gydytojo ir duotis peržiūrėti, kurs nuspręs, kuris gali dirbti, kurs negali. Darbui tinkamieji bus nustatyti ir darbininkų batalionus, kuriuos vartos tikrai darbui, o ne frontui.

Darbininkų batalionuose tatau stengsis aprūpinti gerais butais, maistu ir gydytojų pagalba. Tie gal nuo darbo atsipirkti, mokėdami po 600 markių už šešis mėnesius. Jeigu paimtasis darbanenorės dirbti, arba atsisakys nuo pradėto darbo, gali būti pabaustas 3 metais kalėjimo, arba užmokėti 10 tukstančių markių pinigais. Tą paliepiamą vykinį yra įgaliota vokiečių kariūmenės vyriausybė ir kariūmenės teismai.

Vokiečių kariūmenės vyresnybė labai stengiasi išnaikinti užteles. Užimtoje vyriausiojo ryto vado srityje vargu rasime kokį didesnį miestą, kame nėra išutinėjamosios įstaigos. Pastaruoju laikui vėl atvėrė išutinėjimų įstaigų visuomenei suvalkuose, Vyžainyje, Filipave, Bakalareve ir Sidoriye. Suvalkuose naujaja įstaiga naudoja visi liaudies mokyklų mokiniai.

Jonas Augštuolis.

Abelnai Lietuvoj. Užimtus Lietuvos miestus vokiečiai ėmė savotiškai tvarkyti. Kaune įtaisė elektros tramvajį, garinę pirtį, atidarė ir paleido darban miestą teatrą, teipgi pastatyta dideli tiltai per Nemuną į Aleksotą ir per Nėrį į Viliampolio priemiestį. Miestas padalintas į 4 nuovadas,

kuriems viršininkai paskirta iš vietos gyventojų. Įsteigta komisija miesto valymo, kuri rūpinasi gatvių grindimu, jų švarių užlaikymu, vandens nuleidimu, šiukšlių valymu. Teipgi yra ugnės draugija. Vilniuje stropiai vedama kanalizacija sutroms nuleisti ir tyram vandeniui atvesti iš šaltinių.

Valgomųjų daiktų Suvalkijoje prekės (turbūt ir Kaune) sekancios: jautienos 120fenigų, avienos — markė (100 fen.), kiauliena 130 fen., lašiniai 2 markės, vištyčio svaras 80 fen., vištos, — 1 mar., ančių, žąsų svaras 1 markė. Bulvių ruošinama 175 fen. Vokiečiai pastaruoju laikui vėl neleidžia rašinėti. Neleidžiama net imtiniam susirašinėti su namiškiais.

Miškus valdiškus yra paimus savo globon vokiečių valdžia, bet dvarų ir pašalinių savininkų palieka jų nuosavybėje ir nuožiuoj. Medžių prekės anot vokiečių laikraščiu einančių Vilniuje ir Kaune pranešimo, šitokios: Vilniuje be atvežimo 9 mar. 50 fen., o su atvežimu 12 m. 50 fen., kub. metras (2 ir pusė aršino).

Visi tie prirodymai ir motyvai, kuriais Partija kitadavo pamatavo reikalą Lietuvai laisvo, demokratinio ir savarankaus politikinio susirėdymo, šiandien ne tik nenuostoj savo turinio ir svarbos, bet dar įgijo ypatingo gyvumo ir prasmės — vieša, dėl gresiamojo pavojaus mūsų laisvei iš vokiečių pusės, antra dėlto, kad karės bėgis, ypač jeigu jis dar ilgiau patvėrtų, duoda vilties susilaukti tokio susikrovusių susilpimo ir tokios konjunktūros visoje Europoje, kurie Lietuvos demokratijai leistų gale ir pilnai realizuoti politinius mūsų siekinius.

Kaip ten nebūtų, dabartinis istorinis momentas yra gal vienintelis ilgam laikui, kuomet galima tikėtis ir reikią siekti kuogiliausių permainų politikiniam ir visuomeniniam mūsų krašto susirėdyme. Reikia siekti, nes sumažėjus pavojus iš rusų pusės, padidino pavojų iš vokiečių pusės; niekieno neabejojama, kad laimėję vokiečiai be atdairios mėgintų prijungti Lietuvą ir išnaudoti ją saviems reikalsams.

Be kultūrinio pavergimo, reikėtų tuomet laukti Lietuvos kolonizacijos, pasiryžimo paveikti konkurencijoj Lietuvos valstiečius, tuo keliu ekspropiuoti juos, varžyti vietinę pramonę vokiečių naudai, vartyti — žodžiu, ekonominio užkariavimo politiką, kuri rūšis su kultūrine kova, ir sudarys tokias sąlygas politikiniam, visuomenės ir ekonominiam Lietuvos gyvenimui, kurios vers Lietuvos darbininkus ir ukininkus įsitraukti sunkiausio kovon, kurioje gaisrą demokratijos įjegos, o padėjimas menkai gėrėtų. Tuo tarpu, pasiekus savarankų politikinį būvimą, tuo pačiu būtų išgaautos tinkamos sąlygos normaliai plėtotis ekonominiam, visuomenės ir kultūriniam mūsų krašto gyvenimui, prie kurio Lietuva, kaip mums rodo, yra jau pribrendusi ir net prisirengusi.

Sunku trumpai pamatuoti politiniai Partijos obalsai, kuriuos ji šiandien aikštėn iškelė, bet maždaug dėl to motyvų tapo nutarta viršiausiu Partijos siekimu pstatyti nepriklausoma demokratine Lietuva.

Santikių klausimas su kitomis šalimis, kaip latviai, lenkai, stovi atviras, nors siekiama to, kad susipratus su ju demokratiją bendrai kovai laisvę įgyti ir įgyta, ją laisvę ateityje sau garantuoti.

Nepriklausomos Lietuvos obalsis visų pirma tapo priimtas L. D. Partijos, o po to netrukus prie to obalsio prisidėjo visos kitos Lietuvos visuomenės grupos. Kiti, tokios susitarvikiškos orientacijos Lietuvoje nėra. Tik demokratų grupą kokią laiką laikėsi neaiškiai su juos užtarti; visi unijos nariai balsuotų už grą žmogų, varanki Lietuvai, išanti, betgi savo likimą su vidurine Europos likimu, bet ir ta grupą šiandien pasisakė esanti nepriklausomos Lietuvos šalininkė, nepriklausomos nė nuo rusų, nė nuo vokiečių, linkusi ton pusėn, kuri panorės tuos mūsų siekimus pripažinti ir juos paremti".

AMERIKOJ.

Gardner, Mass. Hartshorno fabriko darbininkai straiką laimėjo. Šitame fabrike dirbama visokių pinių kreslės ir vaikams vežimukus. Pinikai (Reed workers) visi dirba nuostukų ir dabar nebologiuoj uždirba, bet dieniniai nėra teip gerai apmokami. Matydami, kad jie daug pinigų dirba negu kituose fabrikuose, susitarė visi nuo dienų dirbanti, kad pareikalavus 20 nuošimčio daugiau. Nesuitaikius su Hartshornu, 28 Gruodžio, visi išėjo į straiką. Pinikai, nėdami, kad greičiau straiką laimėjus, sykiu su jais išėjo. Antrojo savaitę sugrįžus algos, susitaikė. Dieniniai gavo daugiau ir sutiko ant rytojaus eit į darbą. Kitai irgi susitaikė, ant mažesnių išlygų. Bravo, Hartshorno darbininkai, jau antrą straiką laimėjo, be jokių susirėmimų ir nesmagumų. Tai vis susiorganizavimas žmonių ir susirašymas į uniją, kad gana daug reikią.

Cia gyvuoja American Federation union; nors ji dar jauna, bet jau visi pinikai prie jos priguli iš viso Gardnerno apielinkų, yra jau 330 unijistų-pinikų. Medžio išdirbystės unija ne taip greit auga, nors jų daug daugiau yra, apie 6000 ir jie pirmiau pradėjo rašyti. Malonu būtų, kad visi susirašytų. Teipgi geležies darbininkai rašosi į uniją. Aš manau, kad Gardneris visas susirašės į uniją greitu laiku ir kad galės kontroliuoti visą miestą. Bet su mergaitėmis ir moterimis yra sunkiau (nes ir jų daug dirba fabrikuose), kadangi jos dar nėra susiorganizavę; kasžin kodėl jos dar miega. Yra gana sunku prikaltinėti jas, nes viena mano apsisėsti, kita darbą medį, ir teip traukiasi toliau. Bet vyrams susiorganizavus, bus jos priverstinai prisipratus. Dabar čia yra mijos

organizatorius Morgan, kuri stengiasi organizuoti žmones. Jis nori, kad kuogliau susirašytų prieš pavaras ir tuo laiku bus metų senumo unija pripažinta centro ir bus paranku pareikalauti 9 valandų ant dienos ir didesnio užmokesčio, nes dabar dirbama 10 valandų. Todėl, kurie nepriimul dar, rašykimės, nes toms šalimis, kaip latviai, kad Gardner'o darbininkai nenori miegoti daugiau ir skambės mūsų vardas vokiečių. Tik reikia pamislyti, kaip gražiai auga unija ir neužilgo, mes turėsime darbininkus žmones miesto valdytojus, kurie užstos mūsų darbininkų žmonių reikalus. Jau dabar yra išrinkta komisija iš Pintinės, Medinės ir Geležinės unijos šakų, kad išrinkti valdovus miestiečių tokius, kad žmonėms darbininkams būtų geras ir už juos užtarti; visi unijos nariai balsuotų už grą žmogų, darbininką.

Marytė.

Pittsburgh, Pa. L. M. D. Miesto savo namą, kurs iš lauko pusės yra jau baigiamas ir už poros mėnesių gal jau bus užbaigtas. Šitą namą užbaigus, lietuvių draugystės bus didelis paramokamas, nes čia bus lietuviška salė, kur atsibus draugysčių susirinkimai ir vakarai, dėlei kurių jos iki šiandien turėjo vargti, besistumdamos svetimtaučių salėse ir už tas mokėdamos didelių pinigų. L. M. D. pastatymas šito namo, su visais įtaisymais, kaštavo suvirš \$35,000.

Miesto dalyje "Soho" lietuviai turi šias draugijas: Lietuvių kooperatyviška draugija, Lietuvos mokslo draugija, L. K. Gedimino draugija, TMD, 9 kuopa, APLA, 7 kp., ALSS, 6kp., PMS, 21 kp., Birutos choras, Aido choras, Pittsburgho teatrališkas ratelis, Aido teatrališkas ratelis, LDLD, 33 kp., ir Jaunimo draugija. Viso 14 draugijų, tik Soho aplinkėje. Bažnytinis draugijų gal but yra dukart tiek. Čia pat yra agentas lietuvių laikraščiu, J. A. Katkus, (2204 Forbes st.), pas kurį galima gauti lietuviškų laikračių.

K. A. J.

Toledo, Ohio. Toledo miestas yra prie pat ežero Erie, gyventojų skaito apie 225,000. Čia yra daug įvairių išdirbysčių, statoma dar daug naujų fabrikų, todėl čia atvažiuoja daug darbininkų, iš kitur. Darbininkams mokama už darbą nuo valandos, 25c ir daugiau. Čia gyvena burelis lietuvių, bet jie teip išsimėtę po visą miestą, kad tikro jų skaitliaus negalima susekti, net vieni su kitas susizino rašyti. Teipgi geležies darbininkų čia yra į 30 šeimynų ir apie 150 vienučių. Vietinis lenkų laikraštis pasitaisė, kad Toledo mieste gyvena lietuvių daugiau kaip 200, bet kiek lietuviams yra žinoma, niekas nėra daręs lietuvių statistikos, tad teisybei galima abejoti.

Vietinių lietuvių yra ir gerai pasiturinčių, nes 9 šeimynos turi locnus namus, kurių vertė išneša apie \$30,000. Vienas lietuvis yra per lėtinu fabriko Overland Co., kurs algos gauna 36 do

lerius į savaite. Šiaip is lietuvių yra uždirbančių geras algas, bet dauguma tuom nemoka naudotis savo gerovei. Vyrai labai susirupinę delei merginų stokos, nes yra tik dvi lietuviškos. Draugijų lietuviai neturi, apart LSS. kuopos, kuri neseniai susitvėrė ir silpnai gyvuoja. Yra daug tokių lietuvių, kurie save vadina lenkais, vokiečiais ir "amerikonais" (amerikonų tautos nėra). Kurie lietuviais save pripažįsta, rengiasi tverti SLA. kuopą. Kuopos tvėrimas bandyta pirmiausia, bet delei nesusipratimų, darbas nepavyko. Bet dabar jau ištikrųjų imamasi prie darbo ir 4 d. Vasario tam tikslui atsibus susirinkimas, kuriame kalbės SLA. 8 apskritys organizatorius J. J. Zilis. Daug vietinių lietuvių yra susirupinę, kad negali vieni su kitais sueiti į pažintį; yra tokių, kurie čia yra pragyvenę net kelis metus, bet vietinių lietuvių nepažįsta. Taigi žadamoji sutverti SLA. kuopa, kaip tik ir bus supažintojta visų vietinių lietuvių.

Laikraščiu čia ateina veik i kiekvieno lietuvių stubą, po kelis egzempliorius; visi kairiojo krypsnio.

J. J. Z.

New York, N. Y. 15 ir 16 d. Sausio atsibuvo čia tautininkų suvažiavimas, kurio posėdžiai atsibuvo "World" triboje. Suvažiavo "Lietuvių Dienos" C. Komitetas. Suvažiavimą atidarė Komiteto pirmininkas advokatas J. Lopata, posėdžių pirmininkas buvo Dr. J. Šliupas, sekretorium V. K. Račkauskas. Atstovų atvyko pusėtinai burelis nuo tautiškujų draugysčių. Nutarta: C. K. palaikyti tol, kol Lietuva kės badą ir priespaudą. Komitetas palikta tame pačiame sėstate, su tais pačiais nariais. Parengta memoria las delei Lietuvos neprigulmybės, kurs bus įteiktas Washingtono valdžiai. Užvirtinta C. K. paskirstymas aukų. Centralinė kanceliarija perkelti iš Wilkes-Barre į New Yorką (rodosi prie "Tevynės" Redakcijos — Red.). Kuosparčiausia, visokiąs būdais rinkti aukas Lietuvos gelbėjimui, ypač nuo svetimtaučių.

Apart to, Waldorfo Astoria viešbutyje atsibuvo posėdžiai Lietuvos Gelbėjimo ir Lietuvos Autonomijos fondų. Posėdį atidarė Dr. Šliupai, kurs buvo ir posėdžio pirmininku, su sekretorium A. Rimka. Dėlei svarbių priežasčių, L. Autonomijos fondo vardas paminėta vardu "Lietuvos Neprigulmybės Fondas". Pasiūsti Europon atstovą, kuriuom pagal chieagiečių rekomendaciją, vienbalsiai nusikirto Dr. Šliupa. Klausime, kaip žiūrėti į klerikalų įteiktą Washingtono rezoliuciją link Lietuvos neprigulmybės, nutarta, kad su tuom pilnai sutinka, tik už nepasitarimą su visuomene, išreikšia klerikalams papeikimą. Buvo ir daugiau nutarimų, bet, kad tuojuos protokolali laikraščiuose tilptų, tai užteks tuom tarpu ir trumpos šitos mano žiūros.

Suvažiavimas buvo gana svarbiu ir iš jo atstovai išsiskirstė su didžiausiu dvasios pakilimo upu.

A. Ramanauskas.

PERŽVALGA

Neleidžia Lietuvon. Pirmaus jau rašėme, kad Lietuvoje stoka lietuvių daktarų ir mokintojų, kurių suvienyose Valstijose pradėjo darytis būreliai rengtis su tikslu keliauti į Lietuvą, jei sutiks juos įleisti Vokietijos valdžia. Užpildytame numeryje tilpo kun. Bartuškos straipsnis, kuriame jis apreiškė, kad yra įteiktas prašymas Vokietijos valdžiai, idant ta įleisti Lietuvon iš Amerikos norinčius ten keliauti daktarus ir mokintojus, lietuvius. Dabar dr. Bielskis paskelbia, kad tokių liuosnorių daktarų ir mokintojų Vokietija į Lietuvą neleidžia, motivuodama, kad nė mokintojų, nė daktarų, Lietuvoj nereikia.

Dingo kasierius. Chicagoj ikišiol buvo daug privatių bankų, kurios pereitą rudenį, teismui įsimačius į jų reikalus, nustumo. Iš lietuviškų bankų tas nelemtas likimas klydė J. ir M. Tananevičių ir A. Beržinsko. Olszewskio bankas buvo jau paduota perorganizavimo aplikacija, tad ta dar laukia galutinio susitvarkymo. Neliestomis likosi bankos J. Bagdžio ir J. Elijošiaus. Dabar vienok Elijošiaus banka pajuto savo šonan pučiant žiaurų vėją, nes jo kasierius I. Zingeris kažin kur dingo. Su kasieriaus dingimu būtų tiek to, nes jo vieton gali rasti kitas. Bet bėda tame, kad su kasierium, sako, dingo ir pluoštelis pinigų. Pinigai, suprantama, buvo svetimi.

Vienybė ne įvyko. Laukiamojo suvažiavimo tikslas ne atsiektas ir sriovių vienybėn ne sueita. 10 dieną šio mėnesio Pittsburgėje atsibuvo klerikalų suvažiavimas, kuriame dalyvaujant 20 kunigų ir 13 svečių, nutarta C. K. šaukiamame suvažiavime ant 15 d. Sausio, nedalyvauti, nes jei tautininkai ar socialistai geidžia vienytis, privalo eiti prie klerikalų ir pasiduoti jų kontrolei. Suvažiavimo nuveikimas galima padalinti į tris kategorijas: 1) neiti prie tautininkų ir C. K. duo ti papeikimų, už pasikėsinimą palaikyti vienybę tautininkų su klerikalais, 2) pataisyti klerikalų suvažiavimą laikraščiu (nes jie buvo pradėję tarp savęs niautis ir 3), aptarimas Tautos Fondo reikalų. Svarbiausiu nutarimu šito suvažiavimo galima pripažinti, tai nutarimas kreiptis su prašymu pas popiežius, per jo atstovą Washingtoną, kad popiežius leistų daryti visose katalikų bažnyčiose rinklevas, sušelpimui Lietuvos baduolių. Planai, šito suvažiavimo priimti, kiek matyti, buvo surengti iš anksto, vienos ypata, prie kurios uenos prisidėta ir trijų narių iš buvusio C. K., kurie prieš tą patį C. K. protestuoja. Taigi, čia pasiekė atsiekti savo tikslą anam farizėjui, kurs "dėl šventos ramybės" kentė tautininkus su klerikalais vienybę, tik "Lietuvių Dievai paskirtą. Tegul tad ant

jo pečių gula visa atsakomybė už skaldymą lietuvių visuomenės spėkų, kurių sustiprinimas yra reikalingu šiame mūsų (lietuvių) politiskame momente.

Tautininkų suvažiavimas. C. K. šaukiamam suvažiavimui ant 15 d. Sausio į New Yorką, suvažiavo tik vieni tautininkai, kurių buvo, kaip ikišiol sužinota, 7 nariai C. K. ir 11 atstovų nuo tautiškių organizacijų. Iš svarbiausių nutarimų, yra nutarimas, kad C. K. palikti ir ant toliaus, kurs susidės vien iš tautininkų, nes socialistai ir klerikalai šiame suvažiavime nedalyvavo. Čia pat nutarta išreikšti padėką p. Wood, kurs lietuviams aukauja 1,000 pinigais ir už 25,000 drabužių. Šalia C. K. reikalų, atsibuvo tarimais ir L. G. ir L. A. fondų, kur Lietuvos Autonomijos Fondo vardas pakeista vardu Lietuvos Neprigulmybės Fondas. Šio fondo nutarta pasiųsti į Lietuvą delegatą, kuriomui paskirta Dr. Šliupas. Platesnės žinios iš šio suvažiavimo gal galėsime paskelbti suvažiavimo protokolui pasirodžius.

Ignoruoja ir reprezentuoja. Jau esame minėję, kad Europos viešpatysčių ambasadoriams tapo įteiktos deklaracijos, reikalaujančios Lietuvai neprigulmybės. Deklaracijas įteikė dr. Bielskis ir kun. Zilinskas. Tautos Tarybos vardu, kuriose reprezentuojama 600,000 lietuvių Amerikoje (nors angliškose laikraščiuose buvo sakytas, kad tie 600,000 lietuvių yra tai nariai Tautos Tarybos). Kadangi tas buvo daryta vien Tautos Tarybos vardu ir, kadangi T. T. priklauso tik Tautos Fondas, Lietuvos Vyčiai, A. L. R. K. Federacija, Moterų Sąjunga, L. D. Sąjunga ir K. S. Draugija, tad aišku, kad tos draugijos 600,000 lietuvių dar toli gražu, nesudaro, o kad Amerikoje skaitoma lietuvių iki 700—800,000, tai išrodytų, kad veik visi Amerikos lietuviai T. T. priklauso. Tad nebūtų nieko stebėtino, kad ir yra sakoma, jog lietuvių visuomenė Amerikoje yra tik klerikalų partija. Vienok, atsiminus, kad čia yra ignoruojama senos ir skaitlingos organizacijos, kaip tai SLA., TMD., ALTS., ALSS. ir kitos mažesnės, tad kyla klausimas, iš ko susidaro anie 600,000 lietuvių reprezentuotų Washingtoną? Bene bus pasiskolinta, kiek reikiant, iš ignoruojamų tautininkų ir socialistų. Jei taip, tai reiškia, kad žmonės reprezentuoja tą patį, ką už poros dienų ignoruoja. Negražu, negražu.

Laiškai į Lietuvą nueina, bet vokiečiai jų ne išduoda. Daug aktyvų žinučių pasakojo "Lietuvos" Redakcijai, ką tik iš Lietuvos sugrįžęs Antanas Bukauskas, kurs apart ko kito, sako, kad amerikiečių rašyti lai-

kai pareina į Lietuvą, bet jų vokiški valdininkai ne išduoda. Sako, kaip pareina kam laiškas, tai ant tam tikros tobyčios parašoma, kad tam ir tam yra laiškas. Kada adresatas nueina laiško atsiimti, tai valdininkas pasako žodžiu, nuo ko yra laiškas ir liepia prašyti pinigškos pašėpos, net ir adresą paduoda laišką rašiusio. Atsiųstus iš Amerikos pinigus, valdininkai išmoka "lietuviškais" pinigais, popieriniais, ant kurių yra vokiški ir lietuviški parašai (tie "lietuviški" pinigai neturi tikrų pinigų vertės, nes vokiečiai jų nenori imti).

Kas tada būtų? Šiandien lietuviai amerikiečiai yra tokiam upe, kad kur tik susieina kelios ypata, tai ir kalba apie Lietuvos laisvę, apie jos neprigulmybę. Vienai jos trokšta, kiti gėdiasi, treti net deklaracijas veža į Washingtoną Europos ambasadoriams, o dar kiti rašo denunciacijas Raudonam Kryžiui, skundžiant lietuvių draugijas ir komitetus. Suvažiavimai, seimai, rezolucijos ir tam panašiai. Vis tai brudžijimai lietuvių ir Lietuvos reikalų dėlei. Žiurint į tuos visus judėjimus, nenoroms kyla klausimas, kad teip lietuviams tarpe savęs "veikiant", skaldantės ir frakcijas, silpninant ir teip silpnutes įiegas, jei Lietuva įgytų neprigulmybę ir įsisteigtų savo valdžią (dar gi Lietuvai likus republika), kas tada būtų? Butų antra Meksika.

Kalbėtojo veidmainimai. Lawrence atsibuvo pra kalbos. Kas tas prakalbas surengė ir kas jose kalbėtojų buvo, mums nesvarbu, bet svarbu yra patėmyti kalbėtojo veidmainimus. Kalbėtojas niekino ir žemino TMD. ir jos išleistas raštus. Kuomet vienas iš publikos niekiauskiui nurodė gerasias puses draugijos ir naudingumą jos išleistų raštų, tai jis susigriebęs prašė, tai jis susigriebęs prašė, dejo girti ir susiriesdamas, kad tos draugijos 600,000 lietuvių dar toli gražu, nesudaro, o kad Amerikoje skaitoma lietuvių iki 700—800,000, tai išrodytų, kad veik visi Amerikos lietuviai T. T. priklauso. Tad nebūtų nieko stebėtino, kad ir yra sakoma, jog lietuvių visuomenė Amerikoje yra tik klerikalų partija. Vienok, atsiminus, kad čia yra ignoruojama senos ir skaitlingos organizacijos, kaip tai SLA., TMD., ALTS., ALSS. ir kitos mažesnės, tad kyla klausimas, iš ko susidaro anie 600,000 lietuvių reprezentuotų Washingtoną? Bene bus pasiskolinta, kiek reikiant, iš ignoruojamų tautininkų ir socialistų. Jei taip, tai reiškia, kad žmonės reprezentuoja tą patį, ką už poros dienų ignoruoja. Negražu, negražu.

Kaip ištikrųjų yra, nežinia. Anais syklais rašėme, kad Vokietija ima savo kariumenėn lietuvių ir juos gabena Vokietijon, kad ten kiek praladzius, siųsti į karės frontus, ir kad lietuviai, priešindamėsi, kelia maištus. Dabar laikraščiuose rodo žinios, kad tas pasakas buvo neteisingu, nes Vokietija kariumenėn ima ne lietuvių, bet Lietuvoj gyvenančius lenkus, kaipp done už suteikimą Lenkijai "neprigulmybės". Apie maištus Lietuvoje ir apie tai, kad Vokietijon priverstinai gabenama lietuviai, prie amunicijos darbų, žinios ne sako nieko. Kaip ištikrųjų yra, nežinia. Vienok reikia manyti, kad ten nėra viskas

teip gražu, kaip Vokietija yra teisinama.

Teip pritinka. SLA. centralinis pirmininkas p. S. Gegužis, SLA. organe, "Tėvynės" 1 numeryje šių metų, pasirodė su ilgu straipsniu "Keli žodžiai SLA. nariams, pradedant Naujus Metus". Savo straipsnyje p. Gegužis paberia pluoštą gerų minčių ir linkėjimų. To ikišiol nėra padaręs nė vienos organizacijos pirmininkas, o kaip šiais metais, net ir laikraščiai užimrso pasirodyti su Naujų Metų linkėjimais savo skaitytojams ir sądarbininkams, o Kalėdoms, vie nas iš mūsų laikraščių, lyg tyčia, neprataręs nė pusę žodžio, dabar vis giriasi, ką jis rašė "kalėdiniam" numeryje.

Mūsų jaunuomenei.

Ir mūsų seneliai pasakodavo teip: "Nedaryk to kito, kas tau nemėli!" O dabar pasizvalgykim į mūsų gyvenimo sukuriu jaunimą, kuriame teip tankiai atsitaikę nesupratimai, vioski berniai, nesantaika ir peiktynės... Dėlko mūsų jaunimui teip sunku dirbti išvien, viešai, draugijoje, ar ne kokio nors kuopelėje? Dėlko net mažiečiai rafeliai susidaro ir tuojaus pakrinka, silpsta ir paįra?

Mano nuomonė, prieko ki to, tarp daug priežasčių čia daro mūsų įpratimai, tai pa juokimai vienių kitiems. Pa veizdan: susieis kelias vaikių arba mergelių, na, tai rodo, kad jų liežiuvius kas nusamdė, eina lenktyn, kas klabiau pašieps, pajuoks, pažemins ir tt.

O jei dar išmaus po kokią vieną kitą baltakės stiklę, tai tuomet jau gana... įsipiktinę liežiuviais, tankiausia baigia imtynes kumščiomis, bonkomis ir panašiai, kitokiais ginklais, žodžiu, kas papuola!...

Kas tau nemėli, nedaryk to kitam! Tau nemėli, jei tave ima kas apjuokti, tad negelask savo dantų ant kitų!

Meskime paprotį pajuokti kitus, tuomet nereikės mums nė vaidyti, nė kautis, tuomet ir mūsų kuopelės, jaunimo draugijės, rateliai ir vieši susiejimai, bus malonesniai priemami ir svarbūs, naudingi mums patiems ir žmonijai. Kuomet tarp mūsų užsimęgs didesnė vienybė, meilė tuomet jaunimo darbai bus daug pasekmingesni.

Nors ir trumpu savo žodžiu, kviesčia visą lietuvišką jaunomeneį mesti netinkamus, blogus papročius — juoktis iš kitų, iš tokių pat savo brolių, seserų, kaip ir pats. Geriaus pasirupinkim patį, kad nebūtų kaip iš mūsų juoktis, ir savo broliams padėkime pakilti; pamatę ką blogo, nesimokinkime to, arba sutikę savo tarpe negerą, blogai pasielgiantį vaikina ar mergaitę, nesitolkime nuo jų, bet meilę lingai juos priimkime į savo draugiją ir broliškai padėkime jiems pamesti jų blogas ydas, ir užtraukim visi brolišką dainelę, sykiu su mūsų poetu Maironiu:

"Aušra naujos gadynės (teka: Nušvis ir saulės spindu-

(liai; ktą procentą žadėtosios su Juk nuėjimas širdžiai mos (išskyrus vieną ar du, (šneka kurie dar čekių neprisiun- Teip aiškiai, linksmai ir (saldžiai. Dvasioj, augštai pakils (balsai, Išauš nauja gadynė; Užgims darbai, Prašvis laukai, Pakils nauja tėvynė".

A. J. Nėris.

Organizavimas lietuviško Vilniaus žemės banko.

Kaip lietuviai, gyvenanti tėvynėje Lietuvoj, teip ir mūsų broliai tremtiniai Rusijoje ir Amerikos lietuviai — visi pamatė ir suprato, kaip po karės Lietuvai reikės daug kredito, reikės pinigų atstatyti sugriautas ukes, supirkti gyvulius ir padarus.

Tokį kreditą, tokias pasakolas mūsų ukėms bus galima suteikti tik organizuotu budu, įsteigiant bankas, ypač žemės banką.

Lietuviškasis Žemės Bankas, kaip pats vardas parodo, bus toks bankas, kurs skolins pinigus lietuviams mažazemiams, kiek galima menkesniu nuosimčiu, parcelius dvarus, o žemę leis ant išmokescio ukininkams ir darys visokias kitokias žemės operacijas, teip, kad nauda būtų ir skolintojams (banko šėrininkams) ir skolinantiems (Lietuvos ukininkams).

Lenkai dvarininkai nuo seniai turi Vilniuje tokį banką ir padarė didelį pinigą, bet skolindavo tik dvarininkams. Rusai turėjo Lietuvoje tokį neva valstiečių banką, ale juomi varė tik rusifikacijos tikslą, parceliuodami ir dalindami mūsų žemę burlokams. Po karės lietuviai-valstiečiai butinai turi turėti savo žemės banką. Turi turėti ir turės.

Susinešus, ant kiek buvo galima, su Lietuvos lietuvių, vėliaus banko steigimas buvo apkalbėtas plačiau su Rusijos tremtiniais, ypač su nariais Centralinio Komiteto, Petrograde, kurie ir į valdžią tame dalyke jau buvo besikreipia. Vaiziuojant man su p. Yčū Amerikon, buvau įprašytas, kad kalbintume amerikiečius prisidėti prie Žemės Banko suorganizavimo. Priešius prie banko kelis naktis Homstead-Pittsburgh'e p. Yčas išvažiudamas iš Amerikos, organizavimą banko pavedė man.

Lietuviškasis Žemės Bankas bus įsteigtas visai Lietuvai. Jo centras bus Vilniuje. Pamatinis kapitalas pažymėtas \$1,000,000 (3 milijai rub., arba 5 milijonai markių). Vienas šėras kainuos 50 dolerių (apie 150 rub., arba 300 markių). Organizuojant banką, kol kas, yra renkami tik pasizadėjimai, bet kad pasizadėjimai nebūtų tuščiais, tai penktą nuosimtį nuo prisizadėtosios sumos reikia tuoj įnešti, sakysime, nuo 50 dolerių reikia įnešti \$2,50, nuo 100 dolerių — penkis dolerius.

Aš bandžiau rinkti prie banko subskribcijas tik New Englande, apygardose New Yorko, Philadelphijos iki Baltimorėi. Rezultatai yra toki. Viso ikišiol (18 d. Sausio, 1917 m.) prisizadėjo prie lietuviškojo žemės Banko 142 nariai, kurie prisizadėjo sudėti \$55,000. Pen-

siųs mintį — Lietuvos nepriklausomybės reikalavimą paremti.

6. L. N. Fondo santikiai su ALT. Sandara. Po visapusio apsvarstymo vienbalsiai priimta šitokią rezoluciją:

"Lietuvos Neprigulmybės Fondas yra idėjinėje globoje ALT. Sandaros, bet Fondo Komitetas veikia visai savystoviai ir neprigulmin-gai nuo ALT. Sandaros Valdybos ir apyskaitą iš savo darbų išduoda visuomenei per laikraščius ir ALT. Sandaros seime".

7. Atstovo siuntimas į Europą. Vienbalsiai nutarta greitai laiku pasiųsti savo atstovą į Europą į tam tikrą Tarybą ir tokiu atstovu aprinkta Dr. J. Šliupas.

8. Aukų rinkimas ir agitacija. Pritarta V. K. Račkausko sumanymui surasti 1000 lietuvių, kurie dėtu kas metai po \$10,00. Nutarta kreiptis į draugijas su pakvietimu didinti L. Neprigulmybės Fondą aukomis, mokesčiais ir kt. Šiems ir kitiems sumanymams įkūnyti išrinkta tam tikra agitacijos komisija, kurion įkūna V. F. Jankauskas, A. Ramanauskas ir P. S. Vilmon-tas, visi iš New Yorko.

9. Padėk. p. A. Martui. Už pasizadavimą L. Gelbėjimo ir Autonomijos Fondo reikant aukas vienbalsiai nutarta p. A. Martui išreikšti padėką.

10. Agitacija tarp svietim-tačių. Dr. J. Šliupas įgaliota visuomet perstatyti lietuvių politiskus reikalus visur, kur tik bus reikalas, ir surištas tuo lėšas padengti iš L. Neprigulmybės Fon-do.

11. Nutarta prisidėti prie surengimo vakaro su pas-kaita apie lietuvių Syracuse universitetė, kurios surengimu ant vietos rupinasi stud. P. J. Ziuris.

12. Konsulatas Vilniuje. Nutarta pasiųsti rezoluciją į Washingtoną su parėmi mu Centralio Komiteto už-manymo reikale Suv. Valstijų konsulato Vilniuje.

13. Dar kalbėtasi apie įvairius Fondų ir ALT. Sandaros naminius reikalus, bet galutinai tarimus padaryti palikta tų įstaigų komitetų administracijiniams posėdžiams.

Posėdis uždaryta 8:30 v. vakare.

Pirm. J. Šliupas. Sekr. A. Rimka.

L. G. ir L. N. F. valdybos pranešimas. Sausio 17 d. 1917 m. Herold Square viešbutyje buvo L. G. ir Neprigulmybės Fon-du valdybos posėdis. Dalyvavo valdybos nariai: pirmininkas Dr. J. Šliupas, sekretorius A. Rimka ir izdininkas T. Paukštis ir šie svečiai: St. Gegužis, P. Norkus, F. Zivatkas ir A. Bridickas.

Posėdis prasidėjo 10:30 v. ryto. Nutarta:

1. Kadangi Lietuvos Neprigulmybės Fondui siunčiant atstovą į Europą reikės ypač daug pinigų, tai kreiptis į TMD. ir SLA. valdybas su prašymu, kad įneštų į L. Neprigulmybės (buv. Autonomijos) Fondą tuos pinigus (po \$500.00), kuriuos yra paskyrę praeitų metų seimai.

2. Nutarta kreiptis ir šiaip į klibus, pašelpines ir

siųs mintį — Lietuvos nepriklausomybės reikalavimą paremti.

6. L. N. Fondo santikiai su ALT. Sandara. Po visapusio apsvarstymo vienbalsiai priimta šitokią rezoluciją:

"Lietuvos Neprigulmybės Fondas yra idėjinėje globoje ALT. Sandaros, bet Fondo Komitetas veikia visai savystoviai ir neprigulmin-gai nuo ALT. Sandaros Valdybos ir apyskaitą iš savo darbų išduoda visuomenei per laikraščius ir ALT. Sandaros seime".

7. Atstovo siuntimas į Europą. Vienbalsiai nutarta greitai laiku pasiųsti savo atstovą į Europą į tam tikrą Tarybą ir tokiu atstovu aprinkta Dr. J. Šliupas.

8. Aukų rinkimas ir agitacija. Pritarta V. K. Račkausko sumanymui surasti 1000 lietuvių, kurie dėtu kas metai po \$10,00. Nutarta kreiptis į draugijas su pakvietimu didinti L. Neprigulmybės Fondą aukomis, mokesčiais ir kt. Šiems ir kitiems sumanymams įkūnyti išrinkta tam tikra agitacijos komisija, kurion įkūna V. F. Jankauskas, A. Ramanauskas ir P. S. Vilmon-tas, visi iš New Yorko.

9. Padėk. p. A. Martui. Už pasizadavimą L. Gelbėjimo ir Autonomijos Fondo reikant aukas vienbalsiai nutarta p. A. Martui išreikšti padėką.

10. Agitacija tarp svietim-tačių. Dr. J. Šliupas įgaliota visuomet perstatyti lietuvių politiskus reikalus visur, kur tik bus reikalas, ir surištas tuo lėšas padengti iš L. Neprigulmybės Fon-do.

11. Nutarta prisidėti prie surengimo vakaro su pas-kaita apie lietuvių Syracuse universitetė, kurios surengimu ant vietos rupinasi stud. P. J. Ziuris.

12. Konsulatas Vilniuje. Nutarta pasiųsti rezoluciją į Washingtoną su parėmi mu Centralio Komiteto už-manymo reikale Suv. Valstijų konsulato Vilniuje.

13. Dar kalbėtasi apie įvairius Fondų ir ALT. Sandaros naminius reikalus, bet galutinai tarimus padaryti palikta tų įstaigų komitetų administracijiniams posėdžiams.

Posėdis uždaryta 8:30 v. vakare.

Pirm. J. Šliupas. Sekr. A. Rimka.

L. G. ir L. N. F. valdybos pranešimas. Sausio 17 d. 1917 m. He-

rold Square viešbutyje buvo L. G. ir Neprigulmybės Fon-du valdybos posėdis. Dalyvavo valdybos nariai: pirmininkas Dr. J. Šliupas, sekretorius A. Rimka ir izdininkas T. Paukštis ir šie svečiai: St. Gegužis, P. Norkus, F. Zivatkas ir A. Bridickas.

Posėdis prasidėjo 10:30 v. ryto. Nutarta:

1. Kadangi Lietuvos Neprigulmybės Fondui siunčiant atstovą į Europą reikės ypač daug pinigų, tai kreiptis į TMD. ir SLA. valdybas su prašymu, kad įneštų į L. Neprigulmybės (buv. Autonomijos) Fondą tuos pinigus (po \$500.00), kuriuos yra paskyrę praeitų metų seimai.

2. Nutarta kreiptis ir šiaip į klibus, pašelpines ir

kt. draugijas su prašymu po kiek galint aukauti Lietuvos Nepriugulmės Fondui dėl Lietuvos laisvės išgavimo.

3. Parašyti angliškai ir lietuviškai trumpą atsišaukimėlį, kurį būtų galima įdėti į laiškus, ir atspaudinti lietuviškojo teksto 5000, o angliškojo 2000.

4. Atspaudinti 3000 blankų laiškam rašyti su Liet. Nepriugulmės Fondo antgalviu ir jo komiteto narių antrašais.

5. Padaryti L. Nepriugulmės Fondui plieninę antspaudą.

6. Svarstoma p. V. K. Račkausko pasiūlymas priimti knygų už \$60,00 vertės vieton pasizadėtų L. Gelbėjimo Fondui mokesčių po \$3,00 kas mėnuo. Knygų auka nutarta priimti, bet ta knygų auka nuo piniginių mokesčių nepaliuosuoja.

7. Svarstoma ALT. Sandaros Centro valdybos finansų sekretoriaus p. J. O. Širvydo pridutos L. Gelbėjimo ir Nepriugulmės Fondams sąskaitos po \$8,75 (iš viso \$17,50) kaip pripuolama dalis mokesčio už vietą McCaddin Memorial Hall Brooklyn, N. Y. dėl posėdžio tuo pačiu laiku kada buvo ALT. Sandaros seimas (Spalio 19-20 d. 1916) ir laikraštinių suvažiavimų. Paašikėjus, kad nė fondų valdyba, nė niekas iš jos narių nurodytų laiku svetainės visai nesamdė ir niekas valdybos nebuvo įgalioti svetainę samdyti, teipgi, kad savo posėdžių nė fondų komitetas, nė jo valdyba mišėtoji svetainę visai nelaike, — nutarta p. J. O. Širvydo pridutų sąskaitų nepriimti.

8. Kadangi ikišiol L. G. ir Nepriugulmės Fondų komitetuose buvo tik vienas prezidentas, tai vice-prezidentu nominuota komiteto narys p. A. Ramanauskas iš Lawrence, Mass. ir nutarta per krivulę paduoti visų komiteto narių nugalavimui.

9. Šių nutarimų uždedamus darbus atlikti pavesta sekretoriui A. Rimkai, apmokant pasidariusias išlaidas.

10. Teip-pat sekretoriui pavesta šiuos nutarimus paskelbti laikraščiuose. Posėdis uždaryta 1:30 po pietų.

A. Rimka.
L. G. ir Nepriugulmės F. sekr.

APREIŠKIMAS.

Šiuomi apreikiu SLA. 8 apskričio ir aplinkinės kuopos, kurios randasi arti Clevelando, Ohio., jog 8tas apskritis turės antrą metinį suvažiavimą, Vasario 25 dieną (nedėlioje) 1917 m., Clevelande, Ohio.

Gal kas jau manė, kad 8 apskritis jau kojas užvertė? Ne. Jis netik neužvertė, bet dirbo, ir tai labai didį darbą ir daug yra nuveikęs, bet kadangi 8tas apskr. yra vienas iš mažiausių apskričių, todėl jį visi mėgino nustelbinti. Musų Jaunuomenė — ti, ypatingai tie, kurių buvo šventa pareiga jį remti. Bet vienok jis ištūrėjo ir nuveikė labai didžius darbus; štai jo darbai: Pirmu metu savo gyvavimo, surengė prieglaudos namo dieną, kuri atnešė \$62,68 pelno P. N. Nors tai yra maža suma,

vienok našlės skatikas yra daug svaresnis, negu turuolios muštinis. Susitvėrė trys naujos kuopos. O ką kiti apskričiai nuveikė per praeitus metus?

Visos kuopos, kurios priklauso prie apskričio ir tos, kurios nori prisidėti prie 8 apskričio, malonės prisijusti savo kuopos atstovus, bet jeigu kurioms nebutų galima prisijusti atstovus, tai tos kuopos gali laišku prisijusti savo kp. įnešimus, ar raportus kuopos stovio, kiek kuopa turi narių, kiek turto ir ką nuveikė per 1916 m., žemiaus paduotu antrašiu. Šioje aplinkėje jau yra 12 kuopų, bet prie apskričio dar tik 4 kuopos priklauso; kagi tos likusios kuopos ma no? Nejaugi joms nerupi savo ir kitų ateitis? Juk jau lietuviams reikėtų turėti bent vieną draugiją, su 100, 000 narių, o vienok ikišiol dar nesiranda tokios draugijos, ir tai galbut vien dėlto, kad dauguma narių, apie 99 nuos. priklauso tik lyg iš milasirdystės prie draugijų, ir nekarta tenka išgirsti sakant "ar negana, kad aš priklausau?". Taigi, kad tą prašalinus, reikia turėti daugiaus bendrumo tarpe savęs, o kada atsieksime bendrumą, tada bus lengva turėti draugiją netik su 100,000 narių, bet ir su daugiau negu 100,000 narių. Juk lietuvių yra daugiau kaip 4 milijonai, taigi tik tegul priklauso vienas iš keturių, tai jau bus vienas milijonas narių.

Taigi malonės visų SLA kuopų netik nariai, bet ir ne nariai 8 to apskr. šioje aplinkėje, imti dalyvumą 8 apskričio antrame metiniame suvažiavime. Suvažiavimui vieta yra sekanti: K. Bačionio (2209 St. Clair ave., N. E.) saldainių krautuvės salėje. Posėdis prasidės 10 val. ryto, Vasario 25 dieną (nedėlioje) 1917 m.

8-to apskr. Org.
J. J. Žilis,
1647 Oregon ave.
Cleveland, O.

Raštų Apžvalga

New York, N. Y. Puslapių 226, prekė 25c.

Yra tai iš eilės 29 leidinių SLA ir antras tos rusišios kalendorius šiemetams. Apart kalendorinės dalies, čia telpa keliatas informacijų, statistikų, žinių apie SLA. ir šiaip straipsnelių. Technika šio kalendoriaus labai puiki, ypač dailumą pridudo spalvuoti viršeliai, kuriuos papuošia dailininko Dulbio piešinys, nors Vytis kopijuota nuo dailininko Žmuidzinavičiaus originalo. Popiera net pergera tokiems leidiniams, ypač šiais laikais, kuomet popiera tokia brangi. Technika biskutį gadina smulkios raidės (geriau tikty 12 punktų), bet tai mažmožis. Kalba pavartota pusėtinai gera, nors ją biskį gadina "jurgelioniška" tarmė ir rašyba.

Statistikos ir informacijos, kurios šiame kalendoriuje yra, nevisos svarbios, nes vienos nepilnos, kitos jau veik kiekvienam skaitančiam yra žinomos nuo seniai, o trečios nesutinka su tikrumu. Paimkime in-

(Toliaus bus)

SKRISK PAUKŠTELI.

Skrisk paukštelį į tą šalį,
Kur giria žaliuoja,
Ten kur jaunos seserėlės
Dainelės dainuoja.

Ten kur sriauņas Nemunėlis
Plačia vaga teka,
Apie garbę mūsų bočių
Patylomis šneka.
Kur platusis ežerėlis
Patyloms liuliuoja,
Grazus, tyras vandenėlis,
Meilumu vilioja.

Ten kur pulkai paukštuzėlių
Į padanges sklysta,
Skambus aidas dainužėlių,
Tarp girių nyksta.

Ten kur javai ant laukelio
Lyg jūrės liuliuoja,
Kur artojai prie žagrelių
Dainelės niuniuoja.

Kur žmoneliai prakaituoja
Per visą dienele —
Namo grįžta nors nuvargę,
Dainuoja dainelę.

Tu jiems vargti ir dejuoti,
Paukšteliai, padėkite,
Anksti rytą, prie darbelio,
Tu jiems pačiulbėkite.

Vyturėlis.

MANO SVAJONĖS.

Ah! gamtos vaizdeliai, mano numylėti,
Kurgi jūs prazuvot, neseniai regėti?
But' miela man gėrėtis jūsų gražumu,
Varsuotais žiedeliais, medžių vėsumu.

Iš ašarų, vargo, vainiką nupinčia;
Nuskriaustos našlaitės kaseles dabina,
Ir dainą jausmingą visuomet dainuoja,
Iš sunkaus vargelio ją greit išvadučia.

Aš ją glauščia prie savo krutinės jaunos;
(Jei geistų jos širdužė, tos meilės tyros);
Išausčia jei dainą, atvirą, jausmingą —
Iš minties siulėlių, graudžių ir slaptinę...

Ją mintytį laikyčia, ji man aust padėtų,
Minčių saldumynais, vis dvasią penėtų.
Ir galingas įjegas, many ji gimdytų,
Skriaudžiamąją liaudį, dainelėms maitytų...

J. Svyrunėlis.

SUDIEV!

Sudiev Lietuva mano brangi,
Sudiev teip mylima šalis,
Ir skaisiti Lietuvos padangė....
Gal neteks tave daugiau išvisti!

Stai jau atėjo ta dienele,
Kurioje man reik iškeliauti,
Toli, į svetimą šalę,
Kurioj tikiuosi laimę gauti.

Sudiev tėveli, motinėle,

Gal paskutinį kart tariau!

Sudiev broli, seserėle.

Jau jus apleišti aš turiu.

Sudiev tau, gimtinis nameli,

Kuriam laimingai užaugau,

Sudiev žalias vyšnių sodeli,

Nelankysiu tave daugiau!....

Sudiev tau žalias pušynėli,

Per amžius laimingai žaliuok,

Sudiev malonus vyturėli,

Savo dainelę tu dainuok.

O aš sau vienas ten liudėsiu,

Toli, už jurių mėlynų;

O gal laimuzės ne atrasiu,

Vien vargt reiks tarp svetimų!

Vyturėlis.

MAN LINKSMA.

Man linksma, kaip šviečia saulutė,
Ir skraido padangėj strazdai;
Kaip čiuoba raiboji lakštute
Ir skamba paukštelių balsai.

Man linksma, kaip vėjo švelnumas
Purina medelių lapus,
Ir girios slaptinę dainelę,
Man sielos gaivina jausmus.

Man linksma buti tarp medelių,
Geguzės mėnesio laiku,
Nes tenai skamba daug balselių
Ir daina, gegutės, "kuku".

Man linksma, kaip jaunos sesutės,
Šienelį grėbdamos dainuoj
Ir brolių, lietuvių, mūsų
Lankoj dalgeliai vis oliuoj'...

Linksma atminus, tą namelį,
Kur gimęs ir augęs, seniai;
Teipgi matutę ir tėvelį —
Lai ir juos linksmin' žolynai!....

J. Svyrunėlis.

J. Gailutis

Dienų užrašai

(Tąsa)

24 diena Gruodžio. Šiadien tikra žiema, nes visą dieną snigo ir šalo. Kučios vakariene valgėme 11 valandą vakaro. Prie stalo susėdome 5 vyriškiai ir 2 mergaitės. Vakarieniaudami kalbėjome, kaip praityje, mūs tėveliai rengdavo Kučios vakarienes, Lietuvoj. Daug ir juokingų dalykų kartais pasigirdavo. O ir A. dar pirmą Kučią šventė Amerikoje. Jodvi kartais nuliudavo, kartais prasijuokdavo.

Po vakarienei prasidėjo darbas prie riešutų ir mėtymasis vieni į kitus riešutų lukštais. Iš visų man buvo mieliausiais O. J. ir J. D., tad kartais ir aš į juos mečiau riešutų lukštus. Paskui šeimyninės mergaitė, 4 metų senumo, nubėgo pažiūrėti, kagi į pančiaką įdėjo "Kalėdų dieduką". Rado lėlę ir saldainių dėžutę. Mės pradėjome visi juoktis, o ji mums linksmai pasakojo ir gyrėsi dovanomis, kuriomis ją "Kalėdų diedukas" apdovanojo.

25 diena Gruodžio. Dienos gražumu nebuvo galima atsigėrėti. Ilgai su J. vaikščiojome mieste. Pavaikščioję, sugrįžome pas mane, į grinčią. Žinoma, kad Kalėdų šventėje žmonės buvo linksmesni negu paprastai, tad ir mano draugas J. buvo linksmas, sykiu su kitais. Valandėlę laiko pralėidome prie žaidinių. Dalinome žiedą, maišėme numeriais ir žaidėme ant muzikos instrumentų, kokius turėjome ir kaip mokėjome. Ant galo prisitariu ir vakariene laikas. Susėdus vakariene, aš sumaniau, kad vienas — kitas ką nors pakalbėtų. Kalbėjo D. K. ir P. C. Bekalbant sumanėme, kad padaryti kokį atminimą šio gražaus susirinkimo Kalėdų vakare. Sudėjome \$5, 55 Tautos Namams, Vilniuje. Susirinkime dalyvavo ir dvi mergaitės, Ona ir Anelė. Jos irgi aukavo. Man buvo labai linksma, kad tame susirinkime dalyvavo visi mylinti savo tautą, lietuvių. Užbaigiant vakarėlį, sudainavome "Lietuva Tėvyne mūsų". Iš visų dainuojančių, pasirodė, kad Ona turi dailiausią balsą. Ji dar sudainavo "Sudiev kvietkeli brangiausiais".

26 diena Gruodžio. Šiadien jau dirbome. Nėkaip negaliu atsidžiaugti vakarykščių vakarų. Pamačiau B., tai ir jam pasakojau, kad vakar sudėjome aukų Tautos Namams. Aš žinojau, kad jam tas nepatiks, bet man buvo smagu jam apie tai pasakoti. Jis paklausęs man pasakė: — Neturit savo namų, o kitiems norite juos įtaisyti. Ar negeriau darytumet, aukaudami kankiniams? — Gera! — atsakiau jam — Aš ir tam nėsu priešingas, tik kad vieni negalime užsiimt visais darbais. Tad tamista savo susirinkime, pasiulky sumanymą savo draugams, kad jie paaukautų kankiniams.

B. pradėjo nervuotis ir daryt man patėjimimus. Sako: — Kas iš to jums darbo? Parvaziavę į Lietuvą, Vilniuje juk nemokėsi kalbėti, savo Vytautą, Keistutį ir kitus, jau neprikelsi iš numirusių. Lietuva irgi jau ne atgis.

Kalbėjo jis man ir daugiau panašių niekų. Bet aš tik juokiais iš jo kalbos.

27 diena Gruodžio. Šiadien oras labai prastas; sniegti, lyja ir šala. Vakarieniaudami turėjome labai daug juoko, nes Ona nešdama ant stalo torielką subarsčiais, apliejo tais barsčiais Joną.

Po vakarienei buvau nuėjęs į krautuvę, kurioje yra pačto skyrius, bet ten nieko svarbaus nepatryčiau, tik eidamas pavijau V. B. Jis man pasakojo, kad lietuvių kalbai tinkamiausia gramatika yra tai M. Damijoniačio, o kitos esą labai sumaišytos. Paklausiau jo, ar mokinasi vakarais, bet jis skundėsi, kad negalįs, nes kambaryje šalta, virtuvėje negalima, nes per daug trugdytojų, o galiaus juk per dieną privargus prie darbo, nedaugiausia ir noro randasi prie mokymosi. Galiaus jis pridėjo, kad padirbus dar kokius metus fabrike, nematys jį fabrikas daugiau. Žadėjo įsikurti sau kokią pramonėlę.

Klausant man jo kalbos, pasidarė liudna, atminus, kad esant žmogui nemokytu, svetimoj šalyje reikia būti kito vergu. Galiaus, susiraminęs vilčia, kad gal kuomet nors susilausime geresnės ateities, pasakiau jam labą naktį ir nuėjau namo.

28 diena Gruodžio. Šį vakarą buvo balius. Vaikščiojome su J. Jis mane gundė ir kalbino eiti į tą balių, bet aš griežtai atsakiau, tad persiskyrėme; jis nuėjo į balių, o aš parėjau namo.

Parėjęs namo, pasiskaičiau "Vienybę L." ir "Birutą". "Birutoj" radau aiškinimo straipsnelį apie Lietuvos vėliavą. Man tas buvo svarbu, nes tai buvo mano žingeidavimo klausimas, kurs tilpo, neatmenu gerai, kuriame numeryje "V. L." Bet šitame aiškinimo straipsnelyje nieko aiškaus, nes nepasakyta, kokia turėtų būti Lietuvos vėliava.

29 diena Gruodžio. Šiadien buvo kooperacijos dalininkų susirinkimas. Kiek ten buvo išgirsta kolonių, užmėtinėjimų ir tam panašiai! Bet po visų truksmų, visų pasizadėtų laikytis toliau. Išrinkta trys vyrai, kad sujieškotų \$800, kurie yra dingę iš kooperacijos izdo.

Tą patį vakarą ir toj pačioj salėje, buvo kelių vyrų smarkus susirėmimas už SLA. A. Ramanauskas pasakojo susirinkusiems, apie naudą, kokią SLA. neša moksleiviams, kankiniams, našlėms, našlaičiams ir tt. Aiškindamas privedė, kad prie SLA. turėtų kiekvienas lietuvis prigulėti, nes jis duoda lietuviams didžiausią paramą. Bet tuli klausytojai tik šaipėsi ir balzgijo, kad tautietis ir pramoninkas nēkiek negeresnis kaip kad ir tautiška organizacija.

Man labai nemalonu buvo ten buti, kur niekina lietuvių veikimą, patįs lietuviai, kurie neturi mažiausio supratimo apie to veikimo naudą ir vertę. Ir kada ateis laikas, kurie išmokins mūs tamsuosius brolius, kaip reikia mylėti savo artumą, savo tautą ir tėvynę, Lietuvą?!

30 diena Gruodžio. Man visur malonu, kur tik girdžiu lietuviškai kalbant. Šiadien eidamas po fabriką, išgirdau keliatą lietuvių kalbantės. Sustojau, sakau, gal ką naudingo kalbant išgirsiu. Vienas iš jų pakėlęs galvą, pažiūrėjo į mane ir vėl nusikreipęs, savo kalbą varė toliau. Kalba jų man buvo nesvarbi. Vyras išmėtinėja mergoms, kad tos, vieton parengti savo "balių", važiuoja "ant balius" į kitą miestą. Merga jam suduodama per petį, pasiteisina, kad iš kitų miestų joms atsiunčia tikietus ir kelionę net apmoka, kad tik atvažiuotų, o jį, girdi, ką mums "užpundijat".

Pasiklausęs aš jų kalbos, pamislėjau savo dvasioje: Ot, kas jums rupi! ir dar kalbasi tokioj darytoj kalboj, kurios pasiklausius net raudonoti reikia. Ir nieko jiems nesakęs, nuėjau šalin nuo jų.

31 diena Gruodžio. Tai paskutinis šių metų vakaras, kuriuos aš diena į dieną, užrašinėju. Laikrodis rodo 9:30. Šis vakaras man atrodo visai paprastu, nes yra lygiai toks kaip ir visi kiti vakarai, kuriuos užrašiau. Bet jis yra brangus, už viską brangesnis. Jeigu nors porą valandų perbėgtum misle per prabėgusius metus, kartais reiktų verkti iš nuliudimo, o kartais juoktis, iš džiaugsmo. Kiek tai praleista liuso laiko valandų, kiek patinęta, kiek apsielėta, kiek bereikalingai susipykta su pažįstamais!.... Viską, viską, bet ot! Savo tėvynei Lietuvai liekuosi skolingi, nes šiais, baigiamais metais, jos atminčiai nieko nepalieku!....

Sveikinu Naujus Metus! Tegul šiais metais gims manyje naujos mintys, ideališkos svajonės, kad su šiais metais, mano mintys ir darbai būtų naudingi tėvynei. Kad šiais metais pabustų visi mūs broliai ir sesutės, ir visi stotų prie darbo, kurio reikalauja mūs tėvynė, Lietuva. Kad gale šių metų, visi, seni ir jauni, liepsnotų tėvynės meile. Kad šiais metais, butume visi sveiki ir laimingi!....

1 diena Sausio 1913 m. Kas gali man suteikti tinkamą mintį, kad pasveikinti šiuos Naujus Metus! Mano amžiuje jau daug tokių dienų prabėgo, bet iš jų nė viena neturėjo prieš mane tokios svarbos, kaip šita diena, pirmą dieną 1913 metų. Praeiti metai, kurie jau pasibaigė, pabūdino ir privertė mane rupintis klausimu, kam aš gyvenu. Kam aš užgimiau. Ką naudingo aš paliksiu savo tėvynei Lietuvai? Neturiu vilties, kad galėčia ką naudingo palikti savo tėvynei, bet tėvynė visuomet man yra brangesnė ir mieslesnė, už viską. Nors pereitais metais gavau iš Lietuvos daug nemalonių ir nepageidaujamų žinių, bet jos mane nenubaidys nuo tėvynės meilės, niekados. Su šiais Naujais Metais, linkiu sau, kad manyje atsirastų meilė link tų brolių ir sesučių, kurie yra nuklydę nuo savo tėvynės meilės, kad aš juos galėčia pribūdinti ir sugrąžinti, pritraukti prie Lietuvos meilės! Kad jaunimas paliautų sapnavęs, o imtųsi prie darbo lietuvių tės ir (Toliaus bus)

Nedėdienio Pasiskaitymai

Ne atskiriamas spalvų.

Mums rodosi, kad mes viską matome taip, kaip yra. Viskas yra taip, kaip mes matome: kas mums išrodo žalią ar mėlyną, mums rodo, kad ir visiems taip matoma. O vienok taip nėra. Yra daug tokių žmonių, kurie nemato taip kaip yra, ar ba kitaip sakant, jie savo akimis ne atskiria spalvų. Ir tokių žmonių yra didelis nuosimtis. Ant kiekvieno 24 žmonių yra vienas, kurio akys ne atskiria spalvų, kuomet kiti spalvas mato normaliai. Ant kaip daug toki žmonių turi reikalus su signalų ženklais, tiek daug nelaimių atsitinka iš jų pusės. Ypatinai signalistai, duodanti ženklus bėgančioms traukiam, butinai turi turėti normalias, sveikas akis, kad išvengtų didelių nelaimių, kurių ant geležinkelio, ypač čia Amerikoje, pasitaiko didelės daugybės. Toki žmonės yra egzaminuojami labai atidžiai. Prieš kiek laiko, Vokietijoje, jurininkus nepriima tokių žmonių, kurie neturėjo normališko matymo. Šiandien, matoma, yra kitaip, kaip ir Holandijos laivai, juose daugumai Vokietijos laivų, kaip Anglijos laivai.

Bet abelnei kalbant, mes visi turime tas kliutis. Nematome spalvų, kokias išduoda saulės spinduliai. Laumės juostą visi pažįstame, o jei kam ji nėra žinoma, tai tegul žino, kad ji susideda iš septynių spalvų: raudonos, geltonos, gelsvos, žalios, šviesmės, rausvos ir violetinės. Bet už violetinės matosi dar viena spalva, vadinama ultra-violetinė. Nematome jos, o vienok ji yra. Ją mes jaučiame. Tų spalvų spinduliai turi saulės spindulių ypatybes, kuriomis yra užmušamos bakterijos. Gali būti, kad žvėris ir gyvuliai spalvas geriau įžūti negu mes, galbūt jie mato ir tą aštuntą spalvą Laumės juostoje. Gal taip yra, bet mes to spręsti negalime, nes apie tai tikrai nežinome. Na, bet aplenkime tą ir priminkime sau, kad normališkas žmogus mato visas spalvas. Žmogus, kurio matymas yra nenormališkas, negali savo akių matymu atskirti vieną spalvą nuo kitos. Priminsime čia trumpą pasakaitę, sulys kurios vienas žmogus nuėjo apipirkti du juodus plosčius, o nupirko vieną žalią, sau, o antrą, pačiai, tamsiai raudoną, kokių paprastai būna karmazinas. Ir tas yra labai galimu. Tam žmogui išrodė viskas juoda, kaip kad tankiai ir tarpe mūs yra kalbama apie juodas dienas, apie juodus ponus, juodus tautiečius ir kitokius juodus, kurių spalvas nemoka atskirti vieną nuo kitos, tie, kurie yra numylėję savo lupomis juodulius, kuriuos jie mato ten kur jie yra, ir čia, kur jų nėra. Labai tankiai pasitaiko, kad yra žmonės, kurie tamsiai-raudoną spalvą mato kaip tamsiai-žalią. Pas tokius žmones raudonos spalvos nėra. Kiti yra, kuriems geltona spalva yra matoma kaip žalia, ar tokiems visviena, ar žolė, ar medžiai, ar akmuo, yra žali. Pas šiuos žmones gel-

tonos spalvos nėra. Ir jei-ku Helu pussalio gyventojai turėtų karves su tokiais akimis, jie neturėtų žėdos su savo karvėmis. Pasakojama, kad ten dėl stokos žolės, karvės dedama ant akių žali stiklai, kad jos per tuos stiklus žūrėdamos į smiltis, tikėtų, kad tai yra žolė, ir jas būtų kaip žolė.

Su tokia spalvine aklybe yra taip, kaip yra su netikrais kurtiniais, arba stoka girdėjimo. Girdėjimo organuose ko nors trūksta. Toks apykurtis žmogus ne atskiria tonų.

Tuomlaikinė aklybė spalvų skirtume, kartais pas žmones apsirėškia iš priežasties ligos ar perversinio naudojimo tabako, bet tankiausia tas paeina iš prigimties. Toks žmogus, atidžiai sekdamas paaiškinimus ir akys juos dabodamas, su laiku gali savo akis atitaisyti, kad spalvas galėtų atskirti. Paveizdant, tokiu, kuriam raudona spalva yra matoma kaip tamsiai žalia, po ilgų aiškinimų, jis galėtų pareit prie supratimo, kas yra žalia, o kas raudona. Ir tik labai retame atsitikime tokios ligotos akys nesiduotų atitaisyti. Bet viskas tas paeina nuo akių kombinacijos. Akys tų žmonių, kurie yra aklaish spalvų atskyrimu, yra lyg sieteliu aptrauktos, arba visos, arba tik galuose, kur sueina nervai.

Bet akys yra paminėti, kad tokia spalvinė aklybė, nenormališkas matymas, ne atskiriamas spalvų, desimti kartų daugiau apsirėškia pas vyrus, negu pas moteris. Mes matome, kad moters yra nuo savo kudių-tes įsimylėję į spalvuotus papuošalus. Lengvai tikint, galima būtų šitą jų išmažens pripratimą prie spalvų, imti už budą, kurs ne auklėja pas jas spalvinės aklybės. Galima būtų aiškinti, kad skirtumą tarp vyrų ir moterių, permatymu, gimdo jų įsimylėjimas į spalvas, kame joms prikelbisti jų akis. Kada tai yra pasakęs vienas moterių priežas, kad moteris daro gražiomis tik spalvuoti drabužiai, prie kurių jos visa siela yra prisirišusios, o vyrams spalvos nereikalingos, nes vyrai ir be spalvų yra gražūs. Dėdulė šiame dalyke laikosi neutrališkai ir savo nuomonės tame nežada išreikšti. Tik tiek pasakys, kad spalvuotais drabužiais negalima išgydyti akis, kurios nepajėgia atskirti spalvas, vieną nuo kitos.

Ne atskiriamas spalvų nuo ne atskyrimo skambėsio, yra didesniu ir svarbesniu. Ne atskyrimas spalvų yra svarbiu ne įžiūrėjime traukių ir laivų signalų spalvų, dėlei ko žuva tukstantčiai žmonių. Vedėjai traukių ir laivų, labai tankiai skundžiasi, tokiuose atsitikimuose, ant signalistų akių nenormališkumo.

Eskimosai.

Eskimosai yra tai žmonės, gyvenanti šaltuose kraštuose, netoli žemgalio, šiaurinių Amerikoj, Greenlandijoj ir tų šalių kaimyniškose sa-

lose. Pats vardas "Eskimo" reiškia "ėdikai žalios mėsos". Šitą jiems vardą suteikė jų kaimynai, gyvenanti šiltesniuose kraštuose. Bet patys eskimosai to vardo ne priima; jie save vadina "Inuit", kas jų kalboje reiškia "žmonės".

Visame pasaulyje eskimosų nėra daugiau kaip 40,000. Apie jų giminybę, mokslininkai nesutinka, nes vieni tikrina, kad jie yra gimine mongolų, kiti vėl tikrina, kad eskimosai yra gimine indijonų. Vienok galima manyti, kad eskimosai, kaip pagal jų pradėtą vadinti naujais amerikonais, savo pradžią turėjo mongolų rasoje.

Eskimosai yra mažo augimo, trumpo ir plokšto veido. Apatinės jų lupos labai storos, nosis trumpa, plaukai juodi ir ilgi, o pirštai pastebėtinai trumpi. Jų papročiu yra teisingumas, švetingumas, prieteliškumas, drąsa ir prisirišimas prie savo gimtinės vietos. Prie to visko vienok jie yra dideli tinginiai ir gramozdai (dėlei šalto klimato).

Drabužį sau jie gaminasi iš jurių šunų kailių išverčiant juos plaukais viršun. Vasaros laiku jie gyvena būdelse, padirbtose iš žuvedrų kailių, o žiemą urvuose, sudarytuose iš sniego ir ledų. Sako, kad tokiuose urvuose jiems labai šilta. Užsiėmimas jų yra žvejoni ir medžioklė ant jurių šunų. Maitinasi mėsa jurių šunų, renų, paukščių ir žuvų.

Vuodai, gyvenanti snieguose.

Inžinieriai, kurie yra siunčiami Suvienytų Valstijų valdžios į Alaską, visuomet pasirupina plono drato sietelius, apsaugojimui nuo Alaskoje esančių vuodų. Net kuomet jie dirba giliame sniege, Alaskoje, visuomet ant burnų dėvi tuos sietelius ir ant rankų pirštines, nes kad tuomi apsaugojus nuo kraujagėrių vuodų. Ten vuodai niekad nenyksta. Kalnuose, kurių yra iki 11,000 pėdų augščio, kur net medžiai ne auga, ten vuodų yra taip daug, kaip jurių ir jų negalima atsiginti didžiausiais dumais. Tik vietomis atsigynimas nuo jų yra tas pirmasis minėti sieteliai. Colardas kalnuose gyvenanti žmonės (kalnuose visuomet vuodų yra didelė daugybė), vuodų kandžių nebijo, nes jų kraujas yra persigėres vuodų kandžių gazais. Ten gyvenanti žmonės, naujokams, atvykusiems iš kitur žmonėms, ne apsipratusiems su vuodų kandžiais, vieną duoda patarimą: "Leisk jiems iki čia atsigerti savo kraujo, vėliau busi nejaurus, nejausi jų kandžių".

Niekas negavo ypatingos padėkavonės.

Kada didis Rusijos kunigaikštis Sergijus, kurs vėliau likosi bombos auka, budamas Varšavos gubernatorium, pasirijo įsteigti fondą, priimant aukas, už kurias būtų perkama sauležolių sėklos, kurias mėgsta Rusijos kareiviai, paskelbęs buvo, kad kas atsiųs didesnes aukas, tas gaus raštišką paliudijimą, o kas atsiųs 1000 rublių, tas gaus nuo jo ypatingą padėkavonę. Rodosi sudėta didelė su-

MOTERIMS PASISKAITYMAI

Kaip padaryti "grape juice".

Paprastai moters, sulaukusius rudens, kuomet nesitoka prinokusių vynuogių, daro iš jų skystimą, kurį angliškai vadinama "grape juice". Tai yra gardus ir sveikas gėrimas. Daryti jį reikia šiokiu būdu:

Numazgoti vuogas ir iš jų išrinkti šapus ir kitokius nereikalingus daiktus. Sudėjus vuogas į katilaitį, bis-ki jas patrinti ir užvirti. Tegul verda pusę valandos ir tada jas gerai sutrinti mediniu šaukštu ar tam tikru kočelu. Išvirus reikia iškošti per retoką audeklą, gerai išspaudžiant vuogų sultis. Iškošus, skystimą supilti į katilaitį ir užvirti gerai. Užvirinus, nukelti nuo ugnies, duoti ataušti ir pasikui vėl užvirti pilant kiek reikiant cukraus. Virti reikia maišant, kol cukrus sutirps. Ant kvortos skystimo dedasi 1/4 smulkaus cukraus. Kada išvirta, skystimą reikia supilti į bonkas ar tam tikrus įdus, kurie yra gerai uždarami su gumais ir gerai uždariusi pastatyti į šaltą vietą. Kada atauš, reikalui esant galima naudoti.

Kitas užlipdymui skylių duose ir įduose.

Labai tankiai pasitaiko žiemos laiku, kad nuo šalčio sutruksa dudos, traukiančios vandenį ir tada vanduo pasileidžia bėgti. Tas vanduo atsitinka ir su gazų vedančiomis dūdomis. Kol bus prisitaikę pliumerį, kad trukisą dūdą sutaisyti, reikia kaip nors vandenį sulaukyti. Tam yra geriausi geltonas mulas, vartojamas prie skalbimo, kurį sumaišius su skystomis kalkėmis galima padirbti kitą ir tuom užlipdinti dudos plyšį, kuriuomi veržiasi laukan, vanduo ar gazas. Jeigu prakiura puodas ar katilas, o nėra kaip jį nunešti pas blekiorį, kad pataisius, galima skylę užlipdinti kiaušinių baltymu, sumaišius jį su paprastais pelenais. Tokias prakūras puoduose ar katiluose reikia visuomet liptinti iš vidaus ir užlipdžius duot gerai sudžiuti. Sudžiuvus galima pilti vandenį ir kaisiti ant ugnies, nes toks cymantas vandenį neleis.

Kaip prašalinti nuospaudas.

Vienas iš Anglijos daktarų duoda patarimą, kaip galima prašalinti nuospaudas (kornus) nuo kojų, be jokių vaistų ir tepimų kojų ar pirštų. Nešioj rūmingsus čiačiais atsigerti savo kraujo, vėliau busi nejaurus, nejausi jų kandžių".

Kaip užlaikyti kepsnį.

Keptas vištas, vištukas ar

ma pinigų. Daugelis aukų buvo atsiųsta po 999 rublius, su prašymu raštiško paliudijimo. 1000 niekas nedavė, na, ir žinoma, ypatingos padėkavonės niekas ir negavo.

kitokius kepsnius, jeigu tuo jau po iškepimo negalima paduoti į stalą, reikia juos sudėti į molinį puodą, gerai uždengti ir pastatyti šiltoje vietoje. Taip laikant, kad ir ilgai, kepsniai nenustos savo sulčių ir visuomet bus kaip tik kad šviežiai iškepti.

Apsisūtinimai.

Butinai yra žinotinu kiekvienam, kad flanela yra priškaitoma prie audimų, greičiau uždegamų, nes turi minkštus, švelnius pukus, kurie greitai ir lengvai užsidega. Todėl yra reikalingu flanelą nupirktus tuojau išskalbtį, pirmiausia negu ji bus naudojama. Nekurios rūšies flanelos yra labai prisigėrusios įvairių gazų, kokių netruksta jas audžiant, greitai užsidega, vos prisikartinus prie ugnies. Vilnonis audimas neužsidega taip greit kaip flanela (bovelinis audimas). Todėl su boveliniu drabužiu reikia nesiartinti per daug prie ugnies, kad neužsidegtų ir patičiam žmogui nereikėtų pa- nešti apdegimo ar apsišutinimo žaizdas. Taip pat prie ugnies nereikia artintis, turint rankas suteptas nafta, nes to nesisaugojant, nafta nuo ugnies pradeda rusėti ir rankų oda apdega, nors ir nematant, dėlko paskiaus reikia rankas gydyti, kaip ir apdegintas ar apšutintas. Todėlgi, saugokitės apsišutinimų ir apdegimų, nesartinkite prie ugnies su tokiomis dalykais, kurie greitai dega.

Kada geriausia valgyti paukštieną.

Jauni vištukai tinka valgyti visuomet, suaugę vištos yra tinkamos valgyti, kada deda, žąsis ir antys tinka valgyti nuo pusės spalio iki pusei sausio mėnesio, kalutai arba indikai, nuo rugsejo iki Gruodžio mėnesio. Kiekvienas naminis paukštis turi būti užmuštas ar papjautu viena ar dviem dienomis pirmiau negu yra reikalingu gaminti prie valgio, kad mėsa gerai išsigarintų, o vištukas ir karvelius reikia pjauti net keturioms dienoms prieš virimą. Bet jeigu prisieitų, kad negalima taip ilgai laukti, tai prieš pjovimą reikia į snapą įpilti vieną šaukštą acto, bent 10 minučių prieš pjovimą.

Gerai pyragaičiai.

Puskvortę miltų užšutink verdančiu pienu ir išmaišyk tešlą, kad neliktų sausų mil-ty. Kada mišinys atauš, pri- dēk už tris centus mielių, atskiestų pienu, tris kiaušinius ir pusę svaro cukraus, biskį druskos ir paskui pridėjus sausų miltų, padaryk tešlą kaip ir duonos kepimui, gerai išminkant per pusę valandos laiko. Paskui pridēt stiklinę tarpinto sviesto, vuogų (radzinkų) kiek reikiant ir vėl minkyk per pusę valandos. Taip padaryk, uždengk ir šiltai laikyk, kad iškiltų. Galiausiai daryk pageidaujamo didumo bandeles ir dėk jas į keptuvą, suvystu pateptą ir viršus bandelių patepus kiaušinio tryniu, dėk į pečių ir tegul kepa per pusę valandos.

UKININKŲ DIRVA

Kaip marinuoti kiaulieną.

Parsiėjus žiemai, kiekvienas ukininkas skerdžia kiaulę ant mėsos. Čia bus ne pro šalį pakalbėti, kaip sutaisyti mėsą, kad ta išsistovėtų ilgą laiką, be sugedimo. Mėsos užlaikymo gerame stovyje, mėsininkai, duoda šokių patarimus.

Kumpiai, po kiaušės paskerdimui, per porą dienų turi stovėti šaltoje vietoje, kad gerai suausų, kas yra reikalingu apsaugojimui nuo greito sugedimo. Geriausia yra kumpius palikti su lašiniiais, reiškia, palikti lašinius ant kumpio, kas apsaugoja kumpį nuo išdžiuvimo ir pridūda kumpiui geresnę išveidą ir skonį. Kad klaidos nepadarai, patartina turėti vogą ir teip druskos, kaip ir reikalingų šaknų reikia dėti pagal nurodymą, kad nebūtų per daug, ar per mažai.

Ant 50 svarų mėsos, dedasi svaras druskos, uncija salietros, pusė uncijos trintų pipirų, tiek pat angliško pipirų, saują lapelių, uncija olendro (coriander) sutrinto, tiek jau kadugių vuogų (juniper berries) ir rosemarijos (rosemary). Ant 100 svarų kumpių (ar šiaip kudos mėsos) dedasi 5 svarai druskos ir visų, augščiau pasakyty dalykų, 2 1/2 uncijos kiekvieno.

Pirmiausia viskuom reikia gerai mėsą ištrinti druska ir kitokiais priedais, iš abiejų pusių, pirmiausia storias dalis, kaip tai: kumpius, mentes, paskui kitas dalis. Trinti galima tuojau supjaustymui paskerstas kiaules, bet dėti į bakas, ar į ką kitą, tik mėšai suaus.

Ką daryti kitą dieną.

Po mėsos susudymo, kitą dieną, mėsa reikia dėti į medinius kubilus, geriausia į bakas su dviem dugnais ir tam tikru veržimo šriubu, bet bakas turi būti gerai išmazgota ir prieš saulę išdžiovinta. Ant dugno reikia įpilti eilę įvairių šaknelių, gerai sumaišytų su druska. Ant jų reikia dėti mėsą, vakar trintą druska ir kitokiais priedais. Mėsą reikia dėti ankštai, kad neliktų tuščių vietų; į plyšius, mėsos šmotų tarpuose ir pagal bakos šulius (klepkas), išpildant mažais mėsos šmoteliais, ir ant viršaus užpilti sušutintomis šaknelėmis. Kada viskas taip sudėta, reikia ant viršaus supilti padugnes rasalo, kurs randasi įde, kuriame vakar sudėta mėsa, užsidega dugnas ir tas šriubu, drūčiai prisiveržia.

Teip viską padarius, bač-ki reikia palikti kelioms dienoms šiltoje vietoje, kad druska gerai sutirptų, o paskui reikia išnešti į šaltą vietą ir ten palikti vienam mėnesiui, tik pridaboti, kad ne išaltų. Ten mėsa laikant, reikia ją kas antra diena perdėti teip, kad šmotai, kurie buvo ant dugno, pareitų ant viršaus, o rasalas, kurs yra nusisunkęs ant dugno, supilti ant viršaus, kad suruma persisunktų per visą mėsą. Neturint tam tikros bakos, galima pasinaudoti baką nuo vyno ar acto, pri-

taikant jai dugną, kad oras į mėsą neprisigriebtų, ir vieton šriubo, panaudoti akmenį, uždėdant jį ant viršutinio dugno.

Auginimas kumeluko.

Kaip tik kumelukas pareina, reikia jo galvą pakelti augštin, apvalyt šniurples; jeigu pervada nėra trukusi, reikia ją nupjaut keliais coliais tolimo nuo pilvo, paskui kumeluką paslinkti arčiau kumelės galvos, kad ta jį aplaizytų. Kaip greit kumelukas apdžius, reikia jį paslinkti prie žindimo.

Pirmose keliuose savaitėse, kumeluką, reikia laikyti sukiu su kumele, ir jeigu ši nėra imama prie darbo, reikia tankiai abudu išleisti ant tyro oro. Kuomet kumelė imama prie darbo, nereikia kumeluką nuo jos atskirti ir palikti tvarte. Jį galima palikti namie, atskyrus, tik tada, jeigu su kumele važiuojama kur toliau, tad kelionėje kumelukas galėtų pailsti.

Atskyrimas kumeluko nuo kumelės pirmuose keliuose mėnesiuose, yra kenksmingas. Atskyrimas tik tada yra galimu, kuomet kumelukas jau pats ēda pašarą.

Palendzicos ir kumpiai.

Palendzicos ir kumpiai ne privalo būti druskoje ilgiau kaip penkis ar aštuonias dienas. Paskui reikia iš druskos išimti, apdžiovinti, apvynioti pusle ar popiera ir sukimšti į storas, galvijines žarnas pakabinti į dūmus.

Kumpius pirma rušinio, reikia pakabinti tokioje vietoje, kur nuo vėjo galėtų apdžiuti, o paskui pakabinti rušiniui dumais klevinių ir kaduginių šakų, pirmiau juos apibarščius sėlenomis. Kumpiai vidutinio didumo, dūmuose neprivalo būti ilgiau kaip dvi savaites, o dideli, sverianti 20—25 svarus, galima dūmuose laikyti 3—4 savaites. Po išrukimo, reikia pakabinti sausoj vietoje, kur vėjas pučia, bet reikia daboti, kad kumpiai nesiektų vienas kitą, teipgi, kad nesiektų sieną ar kitokį daiktą, nes tokiame atveju, pradeda pelėti ir genda.

Kaip reikia šerti kumelę prieš apsikumeliuosiant.

Prieš apsikumeliuosiant reikia kumelę šerti geru ir sveiku pašaru, pridabojant, kad pašaras nebūtų pripu- vės ar priplėkęs. Tokio pašaro reikia saugotis, nes tokiu pašaru pašėrus kumelę, tankiai atsitinka, kad pašaras pradeda viduriuose puti ir nuo to vaisius užsikrečia puvu. Reikia teipgi daboti, kad vieta, kurioje kumelė guli, būtų lygi, o ypatingai reikia daboti, kad grindys po pasturgalinėmis korm nebūtų žemiau. Tokiai kumelei atsakančiausiu pašaru yra sėlenos, sumaišytos su vandeniu, pridėdant žymę dalį avių grūdų.

Skaitykite ir pla-

tinkite

"DIRVA"

DIDŽIAUSIA IR TURTINGIAUSIA Lietuviška Įstaiga Cleveland'e "DIRVOS" KRAUTUVĖ

"Dirvos" Krautuvė yra didžiausia ir turtingiausia iš lietuviškų krautuvė Clevelande, kuri yra aprūpinta visokios rūšies gražnomis iš aukso, sidabro, parceliono, brangiais braizytais stiklo indų, parcelioninių stovų, kambarių papuošymų. "Dirvos" Krautuvėje užlaikoma pardavimui: Deimantai, vyriški ir moteriški žiedai, nuo \$12,00 iki \$200,00, teipgi visokio padarymo auksiniai žiedai, teipgi ir šliubiniai. Visokio padaro bei didžio auksiniai, sidabriniai, paausuoti bei nikeliniai laikrodėliai, nuo pigiausio iki brangiausio. Didžiausis rinkinys visokių moteriškų ir vyriškų auksinių špilekų, branzolių ir neišskaitliuojamų moteriškų įvairiausių papuošalų.

Brangės rūšies svietiški ir religiški paveikslai, lietasargių (parasonų), vyriškų diržų nuo 25c. iki \$5,00, visokios rūšies veidrodžių ir kitokių toaletinių reikmenų, britvų, sidabrinų peilių, šaukštų, šaukštelių, sakuciu ir kitokių augstesnės rusies gospadorystės reikmenų.

"Dirvos" krautuvėje yra parduodama daug pigesnėmis kainomis negu kur kitur, o ypač sidabriniai ir auksiniai dalykai. Kodėl mes galime parduoti daug pigiau už kitus?

1) Todėl, kad mes perkame už kelis tukstančius dolerių antsyk ir mokame iš augsto.
2) Todėl, kad mums turint savo nuosavas tam namas, nereikia mokėti randa.
3) Todėl, kad mums nereikia užlaikyti brangiai apmokamų knygvedžių bei specialistų parduotuvė.

Todėl, tai mes galime parduoti pigiau negu tie, kuriems viršmėtos sunkenybės yra neišvengtinomis.

Todėl, užkvičiame atsilankyti ir apžiūrėti, o persitikrinsite, kad pas mus yra prekės daug pigesnės, negu kur kitur ir atsilankę busite patenkinti dar tuom, kad pas mus galėsite gauti nuo mažiausio iki didžiausio, nuo pigiausio iki brangiausio, ir nuo pračiausio iki gražiausio, reikalaujamų dalykų.

Tai gi, todėl "Dirvos" krautuvė, yra geriausia krautuvė pirkimui KALĖDŲ DOVANOMS.

"Lietuvys pas Lietuvį" Obalsis susipratymo.
"Dirvos" Krautuvė
2004 St. Clair Ave.

Draugystės, kurios turi "Dirvą" už Organa.

Valdyba Draugystės š. Kazimiero Karaliaičio
Norwood, Mass.
Pirmin. JURGIS VERSIAKAS,
1184 Wash. Str.
Vice-pirm. KLEM. SPIRIDAVICIUS
1025 Washington Str.
Prot. sekr. ADOL. KAVOLIAUSKAS,
1167 Washington Str.
Fin. sekr. JON KAVOLIAUSKAS,
12 Luis Ave.
Izdin. JUOZAS AKUNEVIČIA,
22 Dean Str.
Marsalka JONAS VILKISIS,
1162 Washington Str.
Valdyba Lietuvos Sūnų Kareivių š. Kazimiero
Gvardijos Cleveland, Ohio.
Pirmin. J. MAKSIMAVYČIUS,
1512 E. 96th Str.
Vice-pirm. F. BARANAUSKAS,
3016 Kellee av.
Nutar. rast. J. POVILONIS,
1071 E. 96th Street.
Fin. rast. CIP. SELICKAS,
6202 Healey Ave. S. E.
Izdin. J. MISKINIS,
1522 E. 23th Str.
KARIŠKA VYRIAUSYBĖ:
Kapiton. J. RAKAUSKAS, 2028 Superior Ave.
Oficialiai:
P. SARKAUSKAS, 1901 E. 55th Str.
J. MAKSIMAVYČIUS, 1512 E. 96th Str.
F. PIEČAITIS, 1902 E. 55th Str.
J. URŠAITIS, 1148 E. 12nd Str.
J. GAIDELIS, 1403 Oregon Ave.
Sinalistas:
J. ŠALČIUS, 1239 E. 41st Str.

8506 Sowinski Ave.
Cleveland, O.
Vael. Gilevičia "Dirvos" agentas, iš New Britain, Conn. 27 d. Sausio, š. m. lankysis užrašinėdamas "Dirvą" Bridgeport'e, Conn.
Todėl kiekvienas drąsiai gali užrašyti per jį "Dirvą" ir užsimokėti prenumeratą nemamam.

Vincas Jankauskas iš Cleveland, Ohio, keliaujantis "Dirvos" agentas siūmoms dienomis lankosi po Pittsburch, Pa. ir aplinkinius miestelius, užrašinėdamas "Dirvą" ir rinkdamas užsakymus, reikalaujantiems knygy.

"Dirvos" Adm.
DR. FRANCIS KENNEDY,
DENTISTAS
OFISO VALANDOS:
Nuo 9:00 ryto iki 12:00 dienos ir nuo 1:00 iki 7:00 vakaro.
Panaudoti, Utrankinti ir Sėdėti vakarais nuo 6:00 iki 7:00.
Bell Rosedale 2377-W Cuy. Cent. 6678-B
5402 Superior Avenue
Cor. E. 55th Str. CLEVELAND, O.

Draugijų reikalai.
Seredoj, 31 d. Sausio, 1917 m. C. L. Draug. Sarišys laikys savo metinį susirinkimą pas fotografa A. Zitkevičių, 2105 St. Clair ave., 7:30 val. vakare.
Kviečiame visus pereinę ir ateinančių metų įgalotinius būtinai atsilankyti.
Komitetas.
KAS ATRADO
— Ziedą —
Kurį aš pamaciau vakare 23 d. Sausio, tegul sugrąžina, o gaus \$5 dovanų.
V. Stalgis
8506 Sowinski ave. Cleveland, O.

ANT RAND S
Jeds Svetainė.
— NAUJA —
Draugijų susirinkimams ir šeimyniškiems vakarėliams.
5323-25 Superior Ave.
Kamp. E. 55 gat.

Siuvama Mašina

Tai šiadienynė šeimyninių Ekonomija.

Jei Tamista Kaledų Dovanoms nupirksi savo moterei siuvamą mašiną, tai netik suteiksi puikią Kaledų dovaną, bet nereiks daugiau jėi išmetinėti, kad daug pinigų atiduodama drapanų krautuvėms ir siuvėjams. Tokią dovaną nupirkęs užganėdinsi pilnai savo moterį ir save. Pas mus galite gauti puikiausių siuvamų mašinų ir ant lengviausių išmokėjimų. Atsilankyt ir apžiūrėti užsakykit jau dabar.

"Dirvos" Krautuvėje,
2004 St. Clair Ave. Cleveland, Ohio

A. URŠAITIS
seniatisia
LIETUVIŠKA
BARBERNE
Pas mus ligai nelauki, nes greičiausiai ir geriausiai atliekama darbas taip pas mus.
2271 St. Clair Ave. N.E.
J. J. Pauksztis & Co.
120-124 Grand Str.,
Brooklyn, N. Y.

SOKIU MOKYKLA
PROF. KLIMAVYČIAUS
3704 SUPERIOR AVENUE. TARPE E. 36 IR 38 GATVĖS
Vyrams \$4.00 Merginoms \$2.00 už 10 LEKCIJŲ.
Lekcijos atsiūna kas Penedėlio ir Pėnyčios vakarais nuo 8:00 iki 11:00 valandų.
Vaikiniai ir Merginos! Kurie norite dailiai išsilavinti sokių soki, tad atsilankytite į mūsų mokyklą, o mes gvarantuojame, jog mokinsime visokius sokių ir trumpą laiką besikurtimo, ar jauna, ar seną. TEL. CUY. CENTRAL 5622-R

Nemokėk didelių pinigų už paveikslus!
BUK PATS FOTOGRAFU
Kiekvienas gali pasidaryti fotografiskus paveikslus pats savo namuose, pigiai ir gerai. Nusipirk apearatą "KODAKS" galėsi nutraukti piktičius savo draugų, merginų, visos šeimynos ir pats savo. Aparatas parankus, koža, gali naudoti.
Aparatas su reikalingais chemikalais ir su visais patarimais kaip naudoti, gausime.
LIETUVIŠKOJ APTIEKOJ
C. PAKELCIO
Kampas St. Clair Ave. ir E. 21-mos Gatvės.

DR. I. E. JASINSKI
607 ROSE BLDG.
VALANDOS:
Nuo 11 iki 12 val. vakarais, ir nuo 2 iki 3 val. po pietų. Nedėliomis ant pareikalavimų.
Antras Ofisas. 1374 E. 25-los Gatvės.
VALANDOS:
Nuo 8:00 iki 9:30 val. ryto, nuo 12 iki 1:30 po pietų ir nuo 5 iki 7 val. vakarais.
Nedėliomis: nuo 9 iki 9:30 ir nuo 6 iki 7 vak.
Main 3518-J Centr. 7648-K
JONAS KULIS.
"Dirvos" keliaujantis agentas. Todėl, kur jis atsilankys, kiekvienas gali užrašyti per jį "Dirvą" ir užsimokėti pinigus teip, kaip mūsų ofise.
"DIRVOS" Adm.

J.J. BAGDONAS
Išdalinsiu Visiems Paveiksus
Subatoj, 27 d. Sausio-Jan.

Redakcijos Atsakymai

Igaliotam Komitetui (Montello, Mass.). Gaila, kad "Lietuvių Dienos" reikalai pas Jus tapo teip sudarkytai, dargi net savitarpiniai nesutikimai ir nesusipratimai išstatyta net prieš svetimačių akis. Vienok raštelį nesunaudosime, nes viena, dalykas yra jau persenusiu, o antra, įsiveltume į polemikas, kurioms pas mus nėra vietos. Pasistengkite susitaikyti ant vietos, be laikraščių tarpininkavimo, nes toki laikraščių se skelbimai dar nieką nepataisė, ar tai būtų socialistas, klerikalas ar demokratas.

Vietinės draugystės, kuopos, chorai ir tam panašiai. Duodant kokias žinutes nuo savęs, kad tilptų vietinėse

žiniuose, mažonėkite jas priduoti mums neveliau pamedėlio vakaro ar utarninko ryto. Priduodant jas utarninko vakare ar seredos rytą, yra pėvelu; utarninko vakare galima paduoti tik paskelbimus susirinkimų ar kitus tam panašius, apmokamus paskelbimus, bet ne žinias. Žinias pridukite ant rašto, o ne žodžių papasakojant ir tai Redakcijai, o ne Administracijai, nes Administracijoje žinios kartais kur užsimeta ir todėl sutrinka.

Tonu Zuogo. Parapijos ir kun. Halaburdoš priedikiai su Tamista, yra tai privatiški dalykai, į kokius laikraščiams nėra reikalo kištis. Skaitytojams tas nesvarbu.

Kalnaverčiui, Pipirui, Pumpurui. Ačiu. Sunaudosime kitame numeryje, nes į jį nesuspėjome. Prašome daugiau.

Reikalavimai.
Dantistas reikalauja mergaitę, lietuvi, mokančią lenkiškai kalbėti, kad galėtų dantistui prigelti jo ofise. Matyklt Dr. Frank F. Happy.
1935 St. Clair Ave.

Reikalingas gerai patyręs laikrodininkas prie taisyymo laikrodėlių. Turi būti suprantantis pardavinėjimo ir abelną vedmą to biznio. Gera alga ir užtikrinta vieta. Atsišaukite tuoj.
"DIRVOS" KRAUTUVĖ
2004 St. Clair Ave.
Cleveland, Ohio.

Reikalingas geras LINO-TYPISTAS. Vieta užtikrinta ir geros sąlygos. Atsišaukite tuojaus.
"DIRVA"
2004 St. Clair Avenue
Cleveland, Ohio.

Geriausai vaistai nuo visokių ligų galima gauti su ge-

riausiais patarimais tik Uveičiaus Aptiekoje, 1172 E. 79th St., Cleveland, O. Bell Rosedale 2417
Cuy Princeton 1539-R

Draugijų reikalai.
Seredoj, 31 d. Sausio, 1917 m. C. L. Draug. Sarišys laikys savo metinį susirinkimą pas fotografa A. Zitkevičių, 2105 St. Clair ave., 7:30 val. vakare.
Kviečiame visus pereinę ir ateinančių metų įgalotinius būtinai atsilankyti.
Komitetas.

KAS ATRADO
— Ziedą —
Kurį aš pamaciau vakare 23 d. Sausio, tegul sugrąžina, o gaus \$5 dovanų.
V. Stalgis
8506 Sowinski ave. Cleveland, O.

ANT RAND S
Jeds Svetainė.
— NAUJA —
Draugijų susirinkimams ir šeimyniškiems vakarėliams.
5323-25 Superior Ave.
Kamp. E. 55 gat.

Krajava Pirtis

Jeigu nori taip, kaip Lietuvoje puikiai išsivandoti karstame garsu vante, tai atsilankyk į mūsų PIRTĮ.
Atidarysime diena nuo 12:00 dienos iki 12:00 nakties. Subatoms per lėtas nakti, Seredios del motery.
Galima smulkinti lietuviški, lenkiški ir rusiški. Taip-ai gatone tonkas.
A. SOGOLOWITZ.
2547 E. 38 GATVĖ. Artl Woodland.
Central 2586-W

VIETINĖS ŽINIOS

Savaitinis Kalendorius

Sausis.

27 S. Jono kriz.
28 N. Ildelfonso 4 po 3 K.
29 P. Francisikos
30 U. Martinos
31 S. Marcelės

Vasaris.

1 K. Igno
2 P. Įvedlybos šv. M.

10 metų sukaktuvės. Ateinančiame nedėdienyje suėina 10 metų kaip šv. Jurgio lietuvių parapijoje klebonauja kun. J. Halaburda. Kad padarius jam surpizą, Vytauto gvardijos (o gal ir šv. Kazimiero) kareiviai, in corpore, griežiant benui ateis į bažnyčią ant mušų. Tos pačios dienos vakare, Povilausko salėje, atsibus privatiškas pokilis, kuriame bus tam tinkamas programelis.

Bėgyje dešimties metų, darbuojamasis kun. Halaburdos padarė didelę žymę, kokią parapijose labai retai kur galima rasti. Nepriskaitant susiorganizavimo prie parapijos 2 SLRKA, kuopų, vienos vaikų ir dviejų, mergaičių draugystėlių ir C. L. T. Beno, nuo kurių pradėjo vėliaus tvertis ir kitos bažnytinės draugijės, kurios padėjo daugeliui vietinių lietuvių pasikelti augščiau ant morališkumo laipsnio, yra finansiškai pakėlimas parapijos. 1907 m. kun. Halaburda užimdams šv. Jurgio parapiją, rado ją paskendusią \$13,000 skolos. Kun. Halaburda laike savo klebonavimo, tą skolą išmokejo. Apart to, įrengta parapijinė mokykla, kurioje

dien lanko suvirš 300 lietuvių vaikų, šale klebonijos nupirko namus su sklypu žemės už \$7,000. Toliaus, prie 66 gatvės ir Superior skersgatvio nupirktas sklypas žemės už \$25,000. Visas išmokėta ir parapijos izde yra pinigų \$18,000. Ateinančiame pavasaryje, ant nupirkto žemės bus pastatyta už \$100,000 mokykla, kuri, apart 6 mokyklos skyrių, turės didelę salę, kurioje bus laikomos pamaldos, kaip tuomlaikinėje koplyčioje, kol bus pastatyta bažnyčia.

Šv. Kazimiero draugystė turėjo metinį susirinkimą, kuriame užbaigus draugiškus reikalus, buvo rinkta aukos. Surinkta \$30,10, kuriuos padalyta pusiau \$15, 05 šios draugijos sergančiam nariui P. Kurapkai ir tiek pat kun. M. Pėžai. Kurapkai auką įteiks draugijos išdininkas J. Juška, o kun. Pėžai, J. Ambrozaitis ir J. Šarkus įduos per "Dirvos" Redakciją (jau pridavė — Red).

Kur jaunuomenė? Ant lietuvių parengimų kaip, prakalbų, teatrų ir koncertų, mažai lankosi jaunuomenė; ant šokių, žinoma, daugiau. Tai kurgi ji? Ogi štai: Pereitos subatos naktį, kada žmonės miega, tai lietuvių Clevelando jaunikačiai ant kampų staugia-gieda, ir ant Oregon gatvės po mano langu, kada aš miegojau, tai palangėj užtraukė savo melodiją;

mat buvo po 12 val. iš karčiamos išmesti, eidami gatve, užtraukė dainą: "Uždai nuosim šventą dainą, apie Vyčių narsią vainą" ir tt. Aš pabudęs iš miego, pribėgau prie lango, ugi strepučiuoja girtų vyrų "būncius". Tai štai kur mūsų jaunimas po karės salime traukia savo karišką dainą.

Atsitiko nelaimė. Vakare, 18 d. Sausio, apie 8 valandą, man einant iš miesto Superior gatvė, bėgo karas; stai ga 17 gatvė atbėgo didelis perkraustymo automobilis ir susidūrė su karu, numušdamas karui priešakį. Kare žmonių nebuvo daug, kurie sutrenkus karą visi nukrito nuo sėdynių ant grindų ir susipurvino, bet pavojingai niekas nesužeista. Pasirodė, kad automobilio vėžėjas buvo girtas, kurs tapo lengvai sužeistas, įvažiuavęs į karą, iškrito ant žemės. Prie buvo ligonbučio vėžimas, bet sužeistų nesirado. Vėžėjas su automobilium tapo nugabentas į policijos nuovadą. Tokių čia nelaimių daugybės, kadangi girti automobiliai laksto.

Praeitą nedėlią jokios lietuviškos pramogos nebuvo, pliki baliai ir trankytis po ausas ir girtuokliaujančiai yra labai žemas budas, todėl neinteresuoja manęs tas. Susitarę su draugu nuvažiuoame ant Ukrainų teatro-vakaro, kur buvo vaidinta "Nevolnik" (nelaisvis). Įspudis toks, suliginus su lietuvišiais scenos meno supratime ir publikos civilizacija, tai galima sakyti, koki 100 metų nuo lietuvių atsilikę civilizacijoj. Aktoriai ne mažiausio supratimo neturi pažinime scenos paprasčiausių taisyklių, publika-gi tiesiog gyvuliška: rėkauja, juokiasi nevietoj (sykiu su aktoriais), ruko laike lošimo, dumų pilna salė. Atmosfera salėje, tarsi, karčiamejoje.

Užpuolė pikietnikus. Du nariai moldarių unijos, E. Kelly ir J. Smith, dabojo straiklaužius prie Scranton Road ir W. 14 gatvės. Pradėjus temti, ties jais sustojo automobilis, iš kurio iššokė 4 vyriškiai, puolėsi su lazdomis mušti "pikietnikus" (tuos, kurie dabojo straiklaužius) ir taip sumušė, kad juos reikėjo gabenti ligonbutin. Laikė muštynių policijos pagalbos neprišaukta. Užpuolikai pabėgo, nepatėmyta jų automobiliaus net numeris, nes tyčia buvo purvais aptaškytas.

Reporteris.

Reikalaujame gabių vyrų. Kam dirbi dirbtuvėje už \$15,00 savaitėje, jeigu galima dirbant ant savęs ir visai lengvai uždirbti nuo \$50,00 iki \$100,00 savaitėje. Juk mes visi gerai suprantame, kad dirbtuvė nėra mūsų išgarsinimu. Tą žydai seniau suprato, ir delto tai net vieną trečdalį viso pasaulio turtą apvaldė.

Dėl pilnų informacijų kreipkitės nuo 9:00 ryto iki 12:00 v. dienos pas M. J. Zmuidzinavičių Generališkąjį Maneg. The Home Building Corporation 742 Rockoffeler Bldg.

- Nauja Lietuviška Aprėdalu -

KRAUTUVĖ

MOTERIŠKŲ SIJONŲ IR DRESIŲ, kaip vilnonių teip ir perkelinių gatavų. TEIPGI SUVAME IR ANT UŽSAKYMU.

Prietogi pasiūdo mūsų krautuvėje ir vuolantimis: perkeliniai, vilnoniai ir šilkiniai puikūs tavorai. Sykiu gaunama ir visokių mažmožių moterims prie pasirėdimų. Užlaikome ir vyriškų įvairių dalykų kaip štai: marškinių, kalnierių, labai gražių kaklaraiščių, kepurų ir t. p. Todėl, moteris noriančios dėvėti gražius drabužius, kreipkitės pas mus.

PARDUOTAS DRESIŲ IR SIJONŲ PRITAİKOM IR PATAISOM

Naujos Krautuvės Antrašas:

Stasys Palilionis

2717 Superior Ave. Cleveland, Ohio.

Nusipirk Gramofoną

o turėsi viso pasaulio muziką savo namuose

Kodėl visos svetimtųjų ir šviesesnės lietuvių šeimos jau įgyjo tą muziką? Todėl kad jie greičiau suprato jos vertę ir svarbumą.

Jie suprato, kad nuolatinė muzika stiprina ir tobulina žmogaus dvasią, švelnina jausmus ir tuomi didina žmoniškumą.

Jie suprato, kad jų vaikai nuo pat dienu kūdykystės, augdami tokiuose aplinkybėse, kur yra kasdien girdima garsiausių pasaulio kompozitorių muzikališki tvaryniai, išaugs, jei ne muzikais, tai bent kitais dvasios milžinais, vadovai silpniesni, kurie gūdosi tautą ir klos kelią žmonijai prie šviesesnės ateities.

Pagaliaus, jie suprato, kad turint tokią muziką savo stuboje, motinoms su dukrelėmis nereikės teip tankiai vaikščioti miestan ant teatrų ar operų, kur kiekvienas vakaras lėšuoja apie porą dolerių, o tėvų sumazės bereikalingi žygiai karčiamosna.

Ir galiaus jie suprato ir tą, kad jauni jų sunus, esant stuboje tokei muzikai, neturės laiko stovėti ant kampo ir studijuoti tą amerikonių pradinę kriminalę mokyklę.

Todėl pirkite jį, vien tik dėl to pirkite ir Tamistą.

Geriausią yra tokia muzika

Columbia Grafonola

Jas galima pirkitu su mažu įmokėjimu ir ant lengviausių išmokėjimų.

"Dirvos" Krautuveje,

2004 St. Clair Ave. Cleveland, Ohio

Teipgi mes turime visą rinkinį lietuviškų ir kitokių rekordų. Prisiųsk už 2c. stampą, o mes prisiųsime lietuviškų rekordų katalogą.

THE ST. CLAIR AVE. SAVINGS & LOAN CO.

IKORPORUOTA PER OHIO VALSTIJOS VALDŽIĄ.

Už padėtus pinigus mokame penktą nuosimtį nuo dienos padėjimo iki dienos atėmimo.

Taipgi taupymą galima pradėti nuo vieno dolerio (\$1.00) ir aukštesn.

Viršminėta banka siūnčia pinigus į visas dalis svieto. Parduoda laivakortes ir money orderius. Apsaugoja nuo ugnies namus ir namų rakandus. Atliekame rejeentališkus reikalus. Perkame ir parduodame namus ir lotus. Skoliname pinigų ant savasčių (property) ant lengvų išlygų.

BANKOS VALANDOS:
Nuo 8:00 ryte iki 9:00 vakare.

THE ST. CLAIR AVE. SAVINGS & LOAN CO.

2006 St. Clair Ave. Cleveland, Ohio.
Prospect 953 Central 6488

T. NEURA

BUČERNĖ IR GROSERNĖ

Daugumas mūsų lietuvių iki šiol negalėjo pas mus atsilankyti dėl tolumo atėjimo. Bet dabar mes, norėdami kuogeriausiai patarnauti, pradedam visokius orderius pristatyti į namus. Galite įduoti orderius per mūsų važiuotoją arba atsilankę į mūsų krautuvę. Mes visados stengiamės sanžiningai patarnauti mūsų kostomerius. Prekes darysime kuogeriausias, tavorą duosim kuogeriaus. Brangūs broliai ir seseris nepamiškite mūsų krautuvės. Ateikite ir pabandykite, o tasyk persitikrinte, jog ką šneku yra gyva tiesa.

2041 HAMILTON AVE. Cuy. Central 1781-L

Gerieusios Gyduolės

DEWOYNO'S

APTIEKOSE

1653 St. Clair Ave. Prie E. 17 g.

6502 Fleet Ave., Cor. E. 65th (Tol)

6608 Fleet Ave., Cor. E. 57th

4052 E. 71st Cor. Harward

3878 E. 71st Cor. Lansing

F. DECKER,

Gelažies Krautuve.

HARDWARE

Rioberinės ir smalinės stogų dengymui popieros. Įvairiausių rūšių maliaivos, aliejaus, tarpetino, maliavojimui Septyni ir t. t. ir t. t.

Didelis rinkinis Pečių, visokių audinių, plačiausia rinkinis įvairių įvairiausių dalydėms įrankių ir t. t. ir t. t.

215 St. Clair Ave. CENTRAL 1785-W

Jonai, kur-gi tu taip skubiai bėgi?

W. WISZNIEWSKI

1024 KENILWORTH AVE. S.W.

Na, tai ka gi ten veiksi. "Na, ar-gi tu Juozai dar nešini, kad mano rytot vestuvė, tai bėgu nusipirkt GERŲ CIGARŲ." O-o-o taip, ta ir aš kitokių ne nerukau. Tai labai geri cigarai.

...Jau...

Pavasariniai Sampeliai Vyriškų Siutu ir Overkotų Atėjol

Kas nori naujausios mados ir gerai pritaikytus drabužius dėvėti, lai užsisako pas mus.

J. P. GARMUS,

KOSTUMERSKAS KRIAUCIUS

1329 St. Clair Avenue. Antros lubos.

Susivienijimo Lietuvių Amerikoje

KNINGYNE GAUNAMOS KNINGOS:-

Aisopo Pasakos — pusl. 364	\$1.25
Andersono Pasakos — pusl. 82	30c.
Apie Sveikata — pusl. 16	10c.
Audra Rosioje — pusl. 65	20c.
Diedai ir Gražina — pusl. 61	25c.
Japonų Konstitucija — pusl. 61	20c.
Kaip Bulgari ingijo laisvę (dalis I)	20c.
Kaip Bulgari ingijo laisvę (dalis II)	20c.
Kaip Japonai gyvena dabar — pusl. 48	10c.
Kas iš ko pareina?	20c.
Kelionė į Europą — pusl. 52	10c.
Kelionė į Sidlavą — pusl. 48	15c.
Konradas Valenrodas — pusl. 24	15c.
Ko mus mokina žvaigždės? — pusl. 32	10c.
Kražių skerdynė ir jos pasekmės	15c.
Kuomi žmonės gyvena — pusl. 56	15c.
Kun. A. Burba — pusl. 20	20c.
Kaip gyvena Latviai — Suomiai — Anglai — pusl. 65	20c.
Lietuviška Chrestomatija — pusl. 180	40c.
Lietuvių tautos klausimas Europos karės metų — pusl. 102	35c.
Lietuvos Gaspadinė — pusl. 80	25c.
Mainieris ir Leberis — pusl. 60	15c.
Nalaitė — pusl. 22	10c.
Naujas budas išmokyti rašyti — pusl. 24	10c.
Nuo degtinės — pusl.	10c.
Padėjimas Lietuvių tautos rusų viešpatijoje — pusl. 120	\$1.00
Pasninkai Lietuvoje — pusl. 16	5c.
Persėjimai apie šventą tikėjimą	10c.
Rodos motinoms — pusl. 18	5c.
Sulaukė — pusl. 132	25c.
S.L.A. Istorija (1886-1915) \$1.50; audimo apdar.	\$2.00
Svintant — pusl. 126	25c.
Tamotius Besotis — pusl. 24	5c.
Trachoma — prie šviesos — pusl. 100	20c.
Vaikų Draugas — pusl. 64	15c.

Visas šias knygeles S.L.A. nariai gauna už pusę kainos. Reikalaujami knygy, parašykite aiškiai knygos vardą. Pinigus geriausiai siųsti per pašto Money Order, paprastame laiške, užadresuojant:

A. B. Strimaitis,
307 W. 30th ST. NEW YORK, N. Y.